

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXV

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pirmadienis, Rugsėjo-September 26 d., 1938

No. 226

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

Francuzai ir Čekai Atmetė Hitlerio Ultimatumą

HITLERIS NEGARANTUOJA BUSIMŲ
ČEKOSLOVAKIJOS RUBEŽIŲ

Britanijos parlamentas susirinks antradienį. Gal išleis mobilizacijos įsakymą

LONDONAS, Anglija, rugs. 25. — Premjeras Chamberlain ir užsienio reikalų sekretorius Halifax sekmdienį gavo Francuzijos ir Čekoslovakijos pranešimus. Abiejų šalių pranešimai sako, kad Hitlerio paskutinis ultimatas yra joms nepriimtinas.

Hitleris reikalauja leisti vokiečiams tuojau užimti zudetų sritis Čekoslovakijoje. Jis betgi negarantuoja busimų Čekoslovakijos rubežių neliečiamybės. Kitaip sakant, jis stato reikalavimus, bet savęs prizadu suvaržyti neketina.

Francuzų ministerių kabineto nutarimą premjeras Daladier pats atvežė į Londoną. Tuo

pačiu laiku Čekoslovakijos pasiuntinys Britanijai, Jan Masaryk, painformavo užsienio reikalų sekretorių Halifaxą apie Čekoslovakijos valdžios nutarimą.

Britanijos ministrai sekmdienį turėjo du nepaprastus susirinkimus. Tarpe susirinkimų premjeras Chamberlain atkaklę karalių Jurgį. Manoma, kad britų ministerių kabinetas svarstė mobilizacijos įsakymą. Šiokiui įsakymui reikia karaliaus užgyrimo, taigi Chamberlain ir pasimatęs su karalium.

Britanijos parlamentas susirinks sesijai veikiausia antradienį. Jam gal ir teks mobilizacijos įsakymą išleisti.

HITLERIS REIKALAUJA ATIDUOTI
ZUDETŲ SRITIS TUOJAU

PRAHA, Čekoslovakija, rugs. 25. — Hitleris iškėlė Britanijos premjerui Vokietijos reikalavimus ryšium su Čekoslovakijos kriziu. Hitlerio nota reikalauja:

1 — Tuoju ištraukti visą Čekoslovakijos kariuomenę iš zudetų sričių ir šalies gilumą. Pašalinti čekų civilės valdžios tarnautojus iš zudetų apylinkių.

2 — Tuoju leisti vokiečių armijai užimti tokias zudeit apygardas, kuriose 75 nuošimčių vokiečių gyvena, ir dar to-

kias, kuriose vokiečių gyventojų yra apie pusę.

3 — Padaryti plebiscito balsavimus maišytose srityse bėgiu trijų mėnesių, kad išspręst klausimą, ar jos pasilik prie Čekoslovakijos ar pereis į Vokietiją.

4 — Patenkinti reikalavimus Lenkijos ir Vengrijos, kurios nori pasiimti Čekoslovakijos lenkų ir vengrų mažumas.

Šiems reikalavimams išpildyti Hitleris davė laiko iki 1 dienos spalio mėnesio.

Painformavo rusus,
kad čekai kariaus

MASKVA, Sovietų Rusija, rugs. 25. — Čekoslovakijos pasiuntinys Maskvoj šeštadienio vakare painformavo rusus, jogei čekai neprisims vėliausių Hitlerio reikalavimų zudetų vokiečių klausimui išrišti. Čekų manymu, dabar prieš Hitlerį stovi klausimas: paskelbti karą ir pralaimėti jį, ar paleisti kariuomenę, kuri buvo sumobilizuota puliti čekus?

Rusų spauda savo skiltyse šeštadienį davė daug vietos Litvino pareiškimui, jogei Sovietų Rusija gal teiks laisvu noru čekams pagalbos. Tačiau kokios pagalbos rusai duotų, tai nepasakytą. Rusų spauda neminėjo, kad rusai būtų oficialiai įspėję lenkus, jogei jie nutrauks ne puolimo sutartį su Lenkija, jeigu lenkai puls Čekoslovakiją.

Ispėjo amerikiečius
išvažiuoti iš
Čekoslovakijos

WASHINGTON, D. C., rugs. 25. — J. Valstijų užsienio reikalų departamentė žiniomis, Wilbur J. Carr, Amerikos pasiuntinys Čekoslovakijai, ispėjo amerikiečius tuojau aleisti Čekoslovakiją. Aplinkuma centralinėje Europoje susidariusi tokia, kad bet kuriuo laiku Čekoslovakijos rubežiai gali būti uždaryti. Kitos žinios sako, kad jie jau uždaryti.

Lenkijos rezervai
šaukiami tarnybon

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 25. — Lenkija paskelbė mobilizaciją rezervų techniku pereinio šeštadienio vakare. Mobilizacija bus padaryta į 24 valandas.

Lenkija reikalauja a'iduoti jai tas Čekoslovakijos sritis, kuriose dauguma gyventojų yra lenkai. Miestely Teschen, Lenkijos-Čekoslovakijos rubežiaus, įvyko susirėmimų tarp čekų kariuomenės ir lenkų civilių gyventojų. Keletas lenkų ir čekų žuvo. Daug sužeistų.

Reguliari lenkų armija priskaito 600,000 karininkų ir karievių. Lenkija turi 900 lėktuvų. Sovietų Rusija ispėjo lenkus, kad ji sudraskys Lenkijos-Rusijos nepuolimo sutartį, jeigu lenkai užpuols Čekoslovakiją.

PUOLA ČEKOSLOVAKIJĄ — Burys "savanorių", kuriuos Hitleris suorganizavo Vokietijoje Čekoslovakijos puolimui ir vadavimui sudetų nuo čekų "teroro."

Gibraltaras karo
padėty

GIBALTAR, rugs. 25. — Vietos dokų darbininkams įsakytą užbarikaduoti kelią į uostą ir sustiprinti fortus saugančius laivų klemus.

Francuzija padare
daliną mobilizaciją

PARYZIUS, Francuzija, rugs. 25. — Francuzija paskelbė daliną mobilizaciją pereinio šeštadienį. Tuoju mobilizacijos paskelbimo įvyko vyriausios šalies apsaugos tarybos konferencija. Vyriausybė išleido įsakymą, pagal kurį armijai suteikiama pirmenybė vartoti visas šalies susisiekimo (transporto) priemones.

Dalinoji Francuzijos mobilizacija pasiųs į koncentracijos punktus 380,000 rezervistų armijai sustiprinti. Visas skaičius jau apginkluotų francuzų dabar siekia 2,000,000.

Audra padės pramonėi
atsigriebti

WASHINGTON, D. C., rugs. 25. — J. Valstijų komercijos departamentas praneša, jogei pirklyba rodo sukrutimo Los Angeles, Chicagoj, Houstone, Detroito ir kituose miestuose. Apskaičiuojama, kad apie \$300,000,000 teks išleisti statyboms, rakandų supirkimui, vieškeliams, geležinkelams ir tiltams taisyti tose apylinkėse, kurios nukentėjo dėl pereinios savaitės audros. Reiškia, audra taipgi padės pramonę išjudinti.

Isakė šaudyti
vagilius

BOSTON, Mass., rugs. 25. — Vyriausybė numato, kad skaičius žuvusiųjų žmonių pereinios savaitės uragane pasieks 700. Nuostolių turtui Rhode Island, New Hampshire ir Massachusetts valstijose audra padarė per \$130,000,000. Massachusetts valstijoje, Cape Cod apylinkėje, prasidėjo plėšimai rezidencijose nukentėjusiųjų dėl audros. Valstijos milicijos generolas adjutantas Cole isakė milicijai šaudyti vagilius ir plėšikus.

DARBININKŲ ORGANIZACIJOS PIL-
NAI PRIPAŽINTOS ŠVEDIJOJ

WASHINGTON, D. C., rugs. 25. — J. Valstijų valdžia šią vasarą pasiuntė komisiją į Angliją ir Švediją darbininkų-samdytojų santykiams tų šalių pramonėje studijuoti. Neseniai komisija pateikė prezidentui Rooseveltui raportą apie padėtį Anglijoje. Komisija nurodė, kad samdytojai nē nemėgina ten darbininkų unių griauti arba priešintis darbininkų pastangoms organizuotis. Unijos pilnai pripažintos kaip darbininkų reprezentuotojos kolektyvose derybose. Dėka to Anglijoje pasireiškia mažiau streikų ir suirutės pramonės gincuose, ne kad J. Valstijose.

Stengiasi ne leisti
Darbo Partijai sta-
tyti kandidatus

SPRINGFIELD, Ill., rugs. 25. — Warren Wright (iš Jacksonoville, Ill.), buvęs republikono partijos kandidatas pereiniosse nominacijose į Illinois valstijos izdininkus, šeštadienį užregistravo valstijos sekretoriaus departamente skundą, kurs taikosi atimti teisę naujai Illinois Darbo Partijai statyti pilną savo kandidatų sąrašą rudens rinkimams. Rinkimai įvyks lapkričio 8 d.

Gyventojai bėga iš
parubežio

STRASBOURG, Francuzija, rugs. 25. — Būriai žmonių, daugiausia moterų, vaikų ir senų, kraustosi iš šio miesto, Francuzijos-Vokietijos pasieny, ir vyksta į šalies gilumą, į tolesnes nuo rubežiaus apylinkes.

170,000 zudetų pa-
bėgo.

SEIDENBERG, Vokietija, r. 25. — Naciai apskaičiuoja, kad 170,000 zudetų vokiečių pabėgo paskutinėmis dienomis iš Čekoslovakijos į Vokietiją.

jo. Vienoj pusėj stovi stiprios unijos, priskaitančios kai kuriais atvejais iki 90 nuošimčių visų pramonės dirbančių darbininkų. Kitoj pusėj randasi taipiau stiprios samdytojų asociacijos. Samdytojai ir unijos padaro kontraktus darbo sąlygoms. Kontraktai dažniausia apima ištisas pramonės. Jei norima streikas ar lokautas paskelbti, apie tai reikia pranešti 7 dienas iš anksto. Gavę pranešimą, valdžios taikytojai mėgini nesusipratimą išlyginti. Švedijoje nėra įstatymų, kurie reguliuotų pikietavimą, nes po pragaistingų įvykių 1931 metais švedijos samdytojai skėb streikams lauzyti nesamdo.

Karui kilus valdžia
išsikraustys iš
Paryžiaus

PARYZIUS, Francuzija, rugs. 25. — Valdžios atstovai davė suprasti, kad karui kilus valdžios departamentai ir kai kurios kitos įstaigos bus perkeltos iš Paryžiaus į Vichy ir į Angers miestus.

Lojalistai paėmė
dvi kalvas

HENDAYE, Francuzija, rugs. 25. — Ispanijos republikos valdžia pranešė sekmdienį, kad lojalistai paėmė dvi tvirtoves aukštumose prie Manzanara, apie 8 mylias nuo Teruel vieškelio. Ebro fronte lojalistai atlaikė visas sukilėlių atakas.

Svarstys Mooney
bylą

WASHINGTON, D. C., rugs. 25. — J. Valstijų Vyriausias teismas susirinks sesijai spalio mėn. 3 dieną. Manoma, kad tarp kitų bylų ši Vyriausiojo teismo sesija išnės sprendimą Tamo Mooney byloje.

VARŠUVOS POLICIJAI IŠDALINTOS
KAUKĖS

LENKAI IMA IS BANKŲ SAVO SUTAUPAS; UZDARYTI ČEKŲ-LENKŲ IR VENGŖŲ-ČEKŲ RUBEŽIAI. HITLERIS KALBĖS PIRMADIENĮ

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 25. — Varšuvos policijai tapo išduotos kaukės nuo nuodingų dujų apsiginti. Lenkijos gyventojai pradėjo puliti bankus, norėdami savo sutaupas atsiimti. Gyventojai krauja maisto reikmenas atsizvelgdami į karo pavojų.

LONDONAS, Anglija, rugs. 25. — Nužiurėdamos, kad greitai laiku gali kilti karas, jaunos poros skubina imti vedyboms leidimus. Dalinamos ir dujų kaukės.

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 25. — Po Hitlerio ofisais Berlyne pabaigti įrengti sklepai. Čia Hitleris galės pasislėpti, jeigu priešai atakuos Berlyną iš oro. Sklepuose yra vietos 3,000-ms žmonių.

PRAHA, Čekoslovakija, rugs. 25. — Uždaryti Lenkijos-Čekoslovakijos ir Čekoslovakijos-Vengrijos rubežiai.

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 25. — Lenkija sekmdienį pareikalavo, kad Čekoslovakija tuojau atsakytų į jos notą Teschen apygardos klausimu. Lenkai reikalauja, kad čekai tą apygardą atiduotų jiems. Čekai pasiūlė lenkams derybas iškelti klausimu.

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 25. — Vokietijos kariuomenė sekmdienį visą dieną keliavo Čekoslovakijos linkui. Kariuomenė vyko Čekoslovakijos pasienin per Austriją. Britanijos piliečiai kraustėsi iš Vokietijos.

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 25. — Pirmadienį Hitleris pasakys kalbą. Laukiama, kad jis dar kartą ispės čekus pasiduoti, ir pagrumos sutrypti Čekoslovakiją, jeigu ji nepasiduos.

VINCENZA, Italija, rugs. 25. — Mussolini sekmdienį pasakė kalbą. Pareiškė, kad jeigu kitos šalys nesiliaus mobilizavusios kariuomenę, tai ir Italija pradės mobilizuoti savo.

Iš Lietuvos
Darbo žinios.

RADVILIŠKIS. — Pasibaigus duryne bandomiems mašinų darbams, daug darbininkų liko be darbo. Durpių sukrėtimas ir jų bėgimas į štabelius ir jų bėgimas į jėmones Racine, Kenosha transportas atliekamas daug ir Milwaukee, Wis. Apie 2,800 mažesnio darbininkų skaičiaus.

Stiklo pramonės pastatai irgi baigiami statyti. Jau greitai laiku prasidės mašinų įrengimo darbai. Darbininkų skaičius žymiai sumažintas.

Linkaičių artilerijos dirbtuvių rajone prasideda nauji darbai, kur gauna nemažai darbo darbininkai.

"Lietukio" naftos produktams tankų sta'yboje darbas tebeina sparčiai, darbininkų skaičius nepasikeitęs.

Griaunami Seni Namai.

RADVILIŠKIS. — Miestelis yra gana turtingas senais gyv. namais, kurie savo laiką atstovėjo ir jų remontas jau neįmanomas. Dabartiniu laiku keli tokių namų savininkai yra verčiami savo susenusius namus nugriauti. Kai kurie namai griaunami prievartos budu.

● Lietuvos vyriausybei skirta komisija tyrinėja sąlygas, koikiomis kainomis šiemet bus galima supirkinėti iš ūkininkų javus. Dėl gero derliaus, pasaulinėje rinkoje javų kainos krintančios ir dar gali labiau kristi. Taigi ir Lietuvos ūkininkams teks pasitenkinti žemesnėmis kainomis.

Uždarys Nash auto-
mobilių dirbtuves
Wisconsine

RACINE, Wis., rugs. 25. — Nash Kelvinator kompanija paskelbė, kad ji uždarys automob. dirbtuves Racine, Kenosha transportas atliekamas daug ir Milwaukee, Wis. Apie 2,800 mažesnio darbininkų skaičiaus.

Pataria amerikie-
čiams grįžti namo

WASHINGTON, D. C., rugs. 25. — Amerikos konsulai visoje Europoj pataria J. Valstijų turistams juo greičiau grįžti namo, į Ameriką.

Airiai mobilizuojami

LONDONAS, Anglija, rugs. 25. — Paskelbta mobilizacija reguliarių Airijos armijos rezervų. Keletas airių gyvenančių Londone gavo pašaukimus grįžti į Airiją ir stoti kariuomenės tarnybon. Kokiu tikslu airiai mobilizuojami, nepasakytą.

RUGSEJO MEN.
(September)Naujienu Raštinė
SEKMDIENIAIS
bus uždaryta

Atidaryta Kasdien
nuo 8 iki 8 ir
SEŠTADIENIAIS nuo 8
ryto iki 8 val. vakaro

NAUJIENŲ ADM.

Jonas Kairys

Nudienės civilizacijos puzrai

(Tęsinys)

Vadizmas

Klaikus šiandieninis žmonijos gyvenimas, nesuprantami žmogaus elgesiai. Štai rodos dar tik vakar tebekurė naudingą darbą, šiandien jau kūdikiskai nusitelkęs, stengiasi viską išnaikinti. Vakare jis pravardžiojo kitus žmonių vadindamas, šiandien jis pats virto dvasios nuoskura, barbaru-vandalu, naikina meno, literatūros pažības, naikina savo sunų mokslo ir triušio perlus. Jis dar vakar juokėsi iš senųjų dievų ir savo tėvų, kad jie į juos tikėjo, aukavosi jiems aukas ir lenkėsi, šiandien jis lenkiasi prieš savo pagimdytus dievačius, jiems aukoja savo geriausius sunus, dukteris, aukoja ir save. Jis lenkiasi ir prieš jo būtiną. Grąžina senius dievus.

Nuostabu, kad žmogus sugėbjo sukurti tokią aukštą civilizaciją, išvystyti tokį puikų meną, literatūros brangenybes, technikos stebuklus, bet nesugebėjo iš savęs išnaikinti vandalo prigimties, tigro ir beždžionės.

Nuvisk šiandien rusą, pamatysi vakarykštį totorių su visomis jo aziatiškomis savybėmis, nuvisk vokiečių — pamatysi kryžioją, barbarą ir panašiai. Užtenka sušukti kokį nors nūdėvėlį tėvynaišką šukį, tasai kultūringasis vokiečys, kaip ir tamsusis rusas puls, griebis, žudys ir darys ką vadas tik pa-

Nepis ir vis tėvynės naudai.

Tad, nesistebėti, kad šiandien siaučia karas Ispanijoje, nes tenai užpludo atgimę senosios Romos vandiniai, nesistebėti, kad Japonai užpuolė taikiai kiną azijietis plėšikas. Svaistosi Hitleris, jam nusilenkė galvą Anglija ir Francija. Jie šiandien kovojami sutrempe kultūringo žmogaus duotą garbės žodį, pavesdami vilkams su draskyti Čekoslovakiją, rytoj ir agresoriai likimo gal susilauks Lietuva, poryt Lenkija ir taip iki galo, jei ir toliau žmonija snaus, jei gyvena, nerasdama savyje susipratimo diegų, bendros žmoniškos kalbos. Jis tai atgimęs kryžiošas, kurs nežino kas yra žmogaus kraujas, žaidžiu skausmą, našlaidžių ašaros, jų vargai.

Taigi, žmonija pasuko ne kurybos keliais, bet savęs išnaikinimo keliais. Romos meno perlus išnaikino atėjusiai vandaliai, bet šiandieninės civilizacijos brangenybes naikina savi vokiečiai. Vadas, fiureris, duce populiarūs vardai. Prieš juos lenkiasi milijonai, lenkiasi vėdmainiai dėl asmeninės garbės, lenkiasi tautos išgamos, lenkiasi silpnas ir tvirtas, nors po juo slepiasi budelis, galvažudis, dvasios paligėlis.

Toks yra žmonijos šiandieninis dvasios stovis. Ji bevilčiai žiūri į rytojų, ji laukia išganyto, bet nežino iš kur ateis. Padarynį matome smarkiaujančių

išsigimėlių Hitlerį, kurs dėl Reicho garbės nesidirovi gražuolei galvą nukirsti ir, krūviu kirvi pakabinęs, taurė išgerti. Matomė Mussolini išdidžiai nusiteikusi prieš šititus tukstačių išžudytų nekaltų etiopių ir dabar žudomų ispanų; matome ir besisypsantį Staliną prieš sušaudytų revoliucionierių, bolševizmo įkurėjų, savo draugų lavonų kruvas, matome ir visą pasaulį drebantį prieš rytojų.

Ir taip, tad, liko vien tik tūlūmė. Milijonai lenkiasi iš baimės prieš klastą, tiki vady dūgiškais pažadams. Jie šaukia Gloria vadams, bet patys ir neįsigilinė į šukio prasmę. Jie virto stabais besmegenti, klausio vado miltigūko paspaudimo. Jų protas užmigdytas vado miltigūkos hipnozė.

Desperacijos vaisius

Dingo galiunų dvasia, didžių vyrų revoliucionierių kaulai jau seniai gūl kapuose nūbale. Ar tikėjosi jie, kad jų vaikai ir vaikai vaikų išniekins jų žygdarbius, jų kančias už ką žmonija kentėjo ir ar būtų jie tiek padėję vargo, aukų, jei būt žinoję.

Galimie šiandien spėti, kad šiandieninės nelaimės priežastimi yra tik laikinas masės asvaigimas, galimie sakyti, kad tai farsas ir netgi trukus praieis, masė kaip po sapno pabūs, kad tuose kraštuose kur įsigalėjo tasai hipnozo svaigulys yra tik mažos visuomenės dalies vaisius; bet faktai regimi, kad ir masė nepateisinamai pasyvi, be pasiryžimo sau teisių reikauti.

Galima pateisinti rusų laudies nelaimingą revoliucijos galą, nes ji laisvės nepažino, buvo popų burtais penima ir didikų dvasiniai slopinama, — ji už tai lengvai galėjo ir įtikėti lengvomis pažadams. Vienok, nepateisinama yra Italijai ir vokiečių pasielgimas. Jie nebuvė krašto kito su tokiu kultūros palikimu kaip Italija, mažai turėjo lygių sau ir Vokietijai. O betgi, šiandien Italija valdoma didžiausio pasaulio bloferio, Vokietija — išsigimėlio, protiniai sergančio žmogaus. Vienur tik literatūros perlai sunaikinti, mokslo ir išdrėmimą pasiūstas.

Tiesą, kad tos tautos pergyveno neapsakomas karo baisybės ir jo pasekas. Kad Pasaulinis Karas, siautęs per išstus kevertis metus, paliko lavonų laukus, griuvėsių ir pelėnų kruvas, skurdą, badą, vargšius ir iširusius dirksnius. Visur ekonominiis gyvenimiais buvo sustmukęs, visiems į akis žiūrėjo bado šmėkla, didėjas beviltis rytojaus likimas. Kas, nėra abejotės, buvo tos taip baisios desperacijos išdava, kad 1917 metų lapkričio rusai lengvai atsidavė intelektualų diktaturai už žemės ir taikos pažadą. 1922 metų italai apsigylę Versalės laikos sutartini, komunizmo baime, nepakęsdami darbininkų intrigu su kapitalu, patikėjo Mussoliniui, kurs tik pamėgdžiodamas Napoleoną, pažadėjo žemės ir gėžinti Italijai Romos didybę. Gi 1933 metų infliacija, nepakeliamas karo reparacijų našta, vėl komunizmo baime, karo kaltininko gėda priveda išdidžiūs vokiečius prie desperatiško žygio, staiga atsidžadėti pernelg apsunktintos demokratijos ir atsiduoti Hitleriui kurs nū tautą, nes Japonuose tebetutik pažadėjo grąžinti faterlandui prieškarinę didybę, ją apginti nuo Maskvos vasalystės ir išlaivinti iš Versalės jungo. Bet ar jės laimėjo ką?

(Buš daugiau)

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURĖTŲ BUTI.

NENUOSTABU, KAD TURI VIDURIŲ UZKIETĖJIMĄ!

Ką valgoje paryčiams? Ką valgoje, gal, kiek klausimui? Ką valgoje pietums ir vakarienių? Dėmą, mėsą, bulvės? Tad nenuostabu, kad turite vidurių užkietėjimą; galimas daiktas, kad negaunate gana "rupumų". Bet "rupumas" dar nereikia kietų suvalgoje, tai reikšia ta maisto rūšį, kuris viduriuose sudaro minkštą "rupią" masę. Ta tad masė padeda jūsų viduriams veikti.

Tad, sveikai galvojant, reikia valgyti natūralių liuosinamų maisto. Kellogg's All-Bran pusryčiams kaip tik duoda tą reikšmingą "rupumą" ir, be to, viduriams Gamtos didį toniką, vitaminus B1. Valgykite tuos grūdžius, toustytus javinius kasdien, gerkite gana vandens, o gyvenimas jums tikrai pasvies!

All-Bran daromas Kellogg in Battle Creek, Parduodamas visose krautuvėse.

Iš Lietuvos

Žaliajame Kalne Jlačiai Buvę Pardavinėjami "Liubėikai"

KAUNAS — Ažuolyne, Miešio sode ir kt. vietose, kur buriasi daugiausiai žmonių, čigonės vaikščioja burdamos kortas ir spėdamos žmonių laimę. Iš publikos atsiranda nemaža lengvabūdių, kurie, įsigėdę sužinoti savo ateitį, tiki čigonų tuščiomis kalbomis ir už tai pinigų moka. Čigonės ir čigoniukai be kortų "varažijimo" dar pašoka ir už tai teprašo pridėti 10 centų. Tačiau žaliajame kalne čigonė Ona Michalauškienė savo veikimą gerokai praplėtė — ji ne tik ateitį

spėjo, bet dabar pradėjo jaunoms merginoms piršti patinkamus joms vyrus. Kad norimą vyrą būtų galima privilioti, čigonė pardavinėjo sudžiovintus karklų ar bėrzo lapėlius, tvirtindama, kad tai esą "Liubėikai", kuriais galima esą privilioti kurį tik panorėsi vyrą.

Nesusipratęsios merginos, darbininkės, tarnaitės ir kt., norom tuos "Liubėikus" pirkto mokėdamas už vieną "porciją" po kelis ar net keliolika litų.

Tamšios ir prietaringos merginos pirkto "Liubėikus" uždavinėjo tariamoms aukoms, bet aukų vis tiek neatsirado, niekas joms nesipiršo.

Čigonė siūlydavo "porcijas" pakartoti, pirmoji "porcija" gal būtų nudukus.

Viena kita lengvabūdė kartojus, pakartotinai čigonei sumokėjo už "Liubėikus", bet vis tiek nieko nepadėjo.

Nusivylusios merginos čigonę ir vedybomis pasijuto apgautos ir nusiskundė policijai. Kriminalinė policija čigonę O. Michalauškienę suėmė ir uždarė į kalėjimą. Čigonei Michalauškiei iškelta byla už sukčiavimą.

Sudraustinas Auto Sunkvežimių Šoferių Elgesys

KAUNAS — Redakcija gavo keletos ukininkų pasirašytą nusiskundimą, kad auto sunkvežimiai, važiuodami vieškeliais, lenkdami važiuojančius vežimais ukininkus, tyčia

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programų Seštadienio vakarais 7 val. vakarą iš W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Pranešėjas P. SALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago,
Cicero
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
Dieną
ir Naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

S. P. MAZEIKA Yards 1139
3319 Lithuanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lithuanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS
4348 So. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

smarkiau paleidžia motorą ir tuo sukelia nepakendamas dulkes. Esą, tik labai retas šoferis žmoniškas ir tempą stlėtina. Ukinkinai prašo, kad toks šoferių elgesys būtų sudraustas, nes dėl to ne tik tenka alsuoti ilgą laiką dulkėmis, bet gali įvykti ir auto katastrofų.

DUODAME PINIGUS

- Jeigu reikia atnaujinti morgičių;
- Jeigu norite taisyti namą;
- Jeigu norite pirkti namą;
- Jeigu norite budavoti namą;
- Kreipkitės į Naujų Spulką. Gausite ant lengvų išsimokėjimų lengvomis sąlygomis.

LITHUANIAN BUILDING LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street.

Atidara kasdieną, išskyrus nedėdienius nuo 8 ryto iki 8 val. vakare

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas — 127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 — Tel. Central 4411-2. Namų ofisas — 3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30. Telefonas YARDS 0818. Ketvirtadienis ir Sekmadienis — pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH

LITUUVIŲ ADVOKATAS

Telephone: Yards 1001

4631 SO. ASHLAND AVENUE

Res. 6515 So. Rockwell St.

Telephone: Republic 9723

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230

Ofiso Tel. CENTRAL 1824

Namų Tel. — Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY

LITUUVIŲ ADVOKATAI

6322 So. Western Ave.

VALANDOS:

Panėdij, Utarnike ir Ketverge

nuo 2 iki 9 val. vakare.

Serėdoj ir Pėtnėčioj nuo 2 iki 6 v.v.

Subatoj nuo 12 iki 6 v.v.

Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LITUUVIS

Mano 20 metų praktikavimas,

jūsų garantavimas:

Optometrical Akų Specialistas

Palėgvinga akių įtempimą, kuris

esti priežastimi galvos skaudėjimo,

svalgimo, akių aptemimo, nervuotimo,

skaudama akių karsčių, atitaiso

trumparegystę ir toliaregystę. Pri-

rengeia taisinamą akinius. Visuose

istikimuose egzaminavimas daromas

su elektra, parodancia mažiausias

klaidas. Specialė atyda atkrepiama

į mokyklos vaikus. Kreivos akys

atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.

Nedėlioj tikrai pagal susitarimą.

Dangely atsitikimų akys atitaisomos

be akinių. Kainos pigiau kaip pirma

4712 South Ashland Av.

Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LITUUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinis Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 West 35th St. kamps Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8

Serėdoj ir Nedėliomis pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7888

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9

vakarų. Trečiadieniais ir sekmadie-

niais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 6111

Ofiso Tel. Yards 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1—3 nuo 6:30—8:30

Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.

Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro

Residencija:

8939 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos — 9—10 A. M.

Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vāk.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2300 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak.

Tel. Seeley 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472

Office Hours: 2-4 p. m., 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS

Physician and Surgeon

3103 SOUTH HALSTED ST.

Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. A. J. Shimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAI

4302 S. Fairfield Ave. Lat. 8014

Valandos nuo 2 iki 4 val. p. p.

4735 S. Western Blvd. Lat. 0361-8016

Valandos:

7—9 vakare kasdien. Ned. 9—12 r.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas.

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlioj pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Tel. Yards 2246

:-: Pittsburgh'o Naujienos :-:

Iš Draugijų Veikimo

Draugijų Sąryšis Šaukia Draugijų Atstovų Suvažiavimą.

PITTSBURGH. Pa. — Šiomis dienomis Pittsburgho ir apylinkės Draugijų Sąryšio sekretorius drg. J. Gataveckas išsiuntinėjo Pittsburgho ir apylinkės Draugijoms pranešimus apie draugijų atstovų suvažiavimo, sekamo turinio:

P R A N E Š I M A S

„Šiuomi pranešame, kad Pittsburgho ir Apylinkės Lietuvių Draugijų Sąryšio konferencija atsibūs spalio (Oct.) 30 d. 1938 m. 1 val. po pietų, Lietuvių Mokslo Draugijos svetainėje, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa.

„Todėl yra kviečiami Pittsburgho ir apylinkės visi: klubai, draugijos ir kuopos išrinkti delegatus į virš minėtą konferenciją. Kiekvienas: klubas draugija bei kuopa gali rinkti po du delegatus, ir dar nuo kiekvieno 50 narių vieneto po vieną delegatą.

„Pittsburgho ir apylinkės Lietuvių Draugijų Sąryšio tikslas yra kovoti: už Lietuvos nepriklausomybę, už atsteigimą demokratiškų teisių Lietuvoje ir už išlaikymą demokratiškų teisių čia, Amerikoje.

„Todėl, kiekviena draugija, kuopa bei klubas, kurie tikrai pritaria demokratijai, stoja už: žodžio, spaudos, ir susirinkimų laisvę, turėtų prisidėti prie Pittsburgho ir apylinkės Draugijų Sąryšio.

„Kiekviena draugija, kuopa bei klubas moka metinių duoklių vieną dolerį, jei ne turi daugiau 50 narių, du dolerius, jei yra daugiau 50 narių.

„Visas draugijas, kuopas bei klubus kviečiam išrinkti delegatus ir dalyvauti virš minėto konferencijoj.

„Pasirašo: P.A.L.D. Sąryšio Komiteto pirm. F. Rodgeris ir sekretorius J. Gataveckas.

„Pasarga: jei katros draugijos norėtų daugiau informacijų apie Pittsburgho ir Apylinkės Draugijų Sąryšį arba jei kas būtų neaišku iš šio pranešimo, lai kreipiasi į Sąryšio Komiteto sekretorių, šiuo adresu: J. Gataveckas 109 Paul St., Carnegie, Pa.”

SLA 3-čio Apskričio Bankietas ir Organizatorių Suvažiavimas Atidėtas

Kaip jau buvo rašyta Pittsburgho Naujienose SLA 3-čias apskritis žadėjo šaukti organizatorių suvažiavimą rugsėjo 18 d., taip pat tą pačią dieną rengti ir Bankietų pagerbimui skautų atstovės grįžusios iš Lietuvos ir organizatorius pradedančius SLA Pažangos Vajų.

Tiek organizatorių suvažiavime, tiek Bankietė buvo numatoma turėti ne tik „Tėvynės“ redaktorių gerb. Kl. Jurgelionį, bet ir keletą Pildomosios Tarybos narių. Mat, apie tą laiką buvo numatoma, kad įvyks Pildomosios Tarybos suvažiavimas New York'e, tai SLA išdėstė adv. K. Gugis ir išdo globėja p-lė E. Mikuziūtė buvo pasižadėję, vykdamai į New Yorką, sustoti Pittsburgh'e ir dalyvauti parengimuose.

Del tulų priežasčių Pildomosios Tarybos suvažiavimas buvo atidėtas tolesniam laikui, gal iki spalio 17 d. Tad apskričio Komitetas atšaukia organizatorių suvažiavimą ir bankietę atidėdamai jį vėlesniam laikui, spalio 16 d.

Tai yra numatoma, kad spalio 16 dieną organizatorių suvažiavime ir rengiamam bankietė tikrai dalyvaus tie garbingieji svečiai iš Pildomosios Tarybos ir „Tėvynės“ redaktorių Kl. Jurgelionis.

Prie to, apskričio komitetas, turėdamas daugiau laiko rengimui bankietė ir organizatorių suvažiavimo, galės prie visko tinkamai ir geriau prisirengti.

O jei nebūtų atidėtas Pildomosios Tarybos suvažiavimas ir nebūt buvęs atšauktas organizatorių suvažiavimas ir bankietė, tai apskričio parengimai būtų susidūrę su tam tikrais nesmagumais, nes tomis dienomis Pittsburgho apylinkė buvo aplankius negailestingoji mirtis. Nėra abejonės, kad ji būtų atsiliepus ir į bankietės linkmą nuotaką. Nes tik pora dienų pirm rengiamo bankietė, pasimirė senas SLA darbuotojas Jonas Kazlauskas, SLA prezidento adv. F. J. Bagočiaus žmonos tėvukas, o rugsėjo 10 d. pasimirė SLA 128 kp. prezidentas Jurgis Lukošaitis.

Nėra mažiausios abejonės, kad negailestingos mirties švaimas tarp SLA veikėjų neteikia niekam jokio smagumo. Apskričio komitetas tikisi, kad spalio 16 dieną nieko panašaus neatsitiks ir kad rengiami parengimai turės turėti geriausio pasisekimo.

Lietuvių Balsuotojų Lyga Indorsavo Visą Demokratų Tikieta

N. S. PITTSBURGH, Pa. — Rugsėjo 22 d. Lietuvos Sunų svetainėje įvyko Lietuvių Balsuotojų Lygos susirinkimas, kur buvo tartasi apie besitartinčius rinkimus ir kaip lietuviai balsuotojai turėtų laikytis

ir už kokius kandidatus balsuoti.

Po karštų diskusijų visais balsais prieš 2 pasisakyta už demokratų tikieta, nes dauguma balsuotojų susirinkime dalyvaujančių, buvo tos nuomonės, kad demokratų kandidatai vistiek yra artimesni darbo žmonėms negu republikonų.

Kai kurie biznierių draugai stojo už republikonus, bet republikonų šalininkų ir viso susirinkimo tik pora teatsirado, o kiti visi buvo už demokratų.

Lietuvių Balsuotojų Lyga netik kad pasisakė už demokratų, bet nutarė ir aktyviai darbuotis jų tikieta naudai.

Lietuvių Radio Programo Vedėjas P. Dargis Ligoninėj

PITTSBURGH, Pa. — Rugsėjo 22 d. Lietuvių Radio Programo vedėjas Povilas Dargis atsigulė keletai dienų į St. Frances ligoninę pataisyti savo sveikatą. Buvo jam padaryta tonosilų ir nosies operacija. Už keletos dienų gerb. Dargis vėl grįš prie savo kasdieninio užsiėmimo ir bus sveikesnis negu kad jis buvo pirmiau. Operacija buvo sėkminga ir ligonis gerai jaučiasi. —R.

Dėlei Užkliuvimų Už Liežuvį

Didysis komunistų vadas Antanas Bimba rašo „Laisvės“ No. 216 sekamai: „Nesuprantu kodėl Pittsburgho Bakanui užkliuvo už liežuvio Lietuvių Darbininkų Susivienijimas. Jis tos organizacijos seimą labai negražiai ir vietomis labai, labai pikta aprašė.”

Bet kas buvo „negražiai“ ir vietomis labai „pikta“ aprašyta apie LDS Seimą, tai p. Bimba

nepasako, tik, kaip didis komunistų vadas, pasitenkina pasakymu, kad taip — ir atliktas kriukis.

Tačiau Bakanas visai nesijaučia, kad jis, rašydamas apie L. D.S. Seimą, būtų turėjęs kokį nors piktumą ar norą aprašyti seimo eigą kitaip, negu ištikrųjų tenai buvo. Žinoma, Bakanas, aprašydamas LDS Seimą nesekė „Laisvės“ pavyzdžiu, kad tik viską girti, apsisilenkiant su teisybe ir falsifikuoti net kalbėtojų kalbas. Duokim sau, „Laisvėj“ aprašytos delegatų kalbos, pasakytos atidant seimą (B. Šalaveičiko ir S. Kuzmicko), buvo tiek pagražintos, kad jie vargiai galėjo ir pažinti jas.

Gal but, komunistų lyderiai tikėjosi, kad ir Pittsburgho Bakanas taip rašys, kaip „Laisvės“ reporteriai, visai nepaisydami jokios teisybės. Bet Bakanui rūpėjo teisybė ir parašyti apie tokius dalykus, kuriuos komunistų reporteriai bandė paslėpti arba pagražinti. Tai tame, tur but, ir bus visas Bakano prasižengimas prieš jo didybę Antaną Bimbą.

Užkliuvo už liežuvio Bakanas ir „Tiesos“ redaktoriui

Taip sakant, Bakanas užkliuvo už liežuvio ne tik p. Bimbai, bet ir LDS organo „Tiesos“ redaktoriui ir vis dėl to paties Seimo aprašymo.

Tačiau pasirodė, kad „Tiesos“ redaktorių yra daug sąžiningesnis negu vadas Bimba, jįsai nurodo kas buvo Bakano negerai parašyta.

„Tiesos“ redaktoriui nepatinka Bakano pasakymas, kad L. D.S. veiklesnieji nariai yra daugiau atsidavę politiškoms idėjoms, negu fraternalizmui.

„Tiesos“ redaktorių bando užginčyti Bakano nuomonę ir tvirtina, kad tie žmonės, katrie

Chesterfield Cigaretų Radijo Valanda

Dalyvauja pagarsėję artistai.

Penktadienį, rugsėjo 30 d. pirmą kartą įvyks Chesterfield Cigaretų Radijo Paroda. Dalyvauja Tony Martin, Ray Nobelio pagarsėjęs Amerikoje muzikos žinovas, orkestras, Paul Whiteman, Eddie Dooley, George Burns, Grace Allen. Radijo pranešėjas bus Paul Douglas.

Šie programai eis kas penktadienį visu Columbia radijo tinklu. Bet be šių programų kas trečiadienį bus dar ir kiti, kuriuose dalyvaus Paul Whitemano muzika ir jauna muzikos ir dainavimo žvaigždė Joan Edwards, paskui ritmo kvarteto keturi Modernaires ir kiti.

Nebus aplenktas ir sportas. Kas ketvirtadienį ir penktadienį Eddie Dooley suteiks visas sporto žinias iš 40 žaisimų per 52 N. B. C. stoties. Tikrai tai bus didžiausia sporto mėgėjams naujiena. Paminėtina, kad Eddie Dooley yra mėgiausias Amerikos futbolo autoritetas.

(Skelb.)

ZARASAI. — Apskr. s-bė jau gavo iš Amerikos keliamas taisyti mašiną. Viena mašina per metus normaliai galima pataisyti apie 200 km. kelio. Mašina s-bei kaštavo 30,000 lt.

daugiau yra prasilavinę politikoje, daug geriau supranta ir organizacijos reikalus.

Bet Bakanas ir nesakė, kad jie nesupranta, tik sakė, kad jie yra daugiau atsidavę politiškoms idėjoms negu fraternalizmui. O kad LDS vadai yra daugiau atsidavę politiškoms idėjoms, tai nėra jokia paslaptis, ne prasimanymas, bet tikra ir šventa teisybė.

O jei teisybės pasakymas nepatinka „Tiesos“ redaktoriui, tai ne Bakano kaltė.

—S. Bakanas

KORESPONDENCIJOS

IDOMI IR JUDRI LIETUVIŲ KOLONIJA — EAST SAINT LOUIS

„Lietuvių Diena“ — „Pirmyn“ Choras — Kiti Svečiai — Jaunimas

(Tęsinys)

E. St. Louis ir Amerikos Lietuviai

spauda, o ir radio stotys mielai suteiks progą pasinaudoti jų bangomis.

„Lietuvių Diena“ jau praėjo, palikdama visų vietos ir aplinkinių lietuvių mintyse gražius išpučius ir atsiminimus. Bet ji turės ir daug praktiškos vertės vietiniame gyvenime. East St. Louis ir jo priemiesčiai, kartu ir St. Louis, yra toli nuo didesnių lietuvių centrų ir jis dėl to nefiguuoja Amerikos lietuvių bendram gyvenime, kaip kitos kolonijos. Nėra tampsnių ryšių. East St. Louis teriama su kitais Amerikos lietuvių SLA, kurio čia yra dvi kuopos, viena „senių“, kita — jaunuolių.

Taigi, gal šis parengimas su bendrins mūsų vietos skirtingų organizacijų veikimą ir užmegs didesnę draugiškumą, o naujos pažintys su chiegiečiais lai daugiau mus įtraukia ir į platų j Amerikos lietuvių gyvenimą.

Vietos lietuviai nemažai veikia tarpusavyj ir palaiko lietuvišką ugnelę savo širdyse. Bet tuo nepasitenkina. Kuomet kitų kolonijų lietuviai daugiau leidžia laiko bendram lietuviškam veikimui, tai čia pašvenčiam savo laiką „amerikoniškam“ veikimui. Palyginamai mažas vietos lietuvių skaičius turi nemažą balsą ir daug įtakos vietos valdžioj ir viešam viso miesto ir apskričio gyvenime. Šia yra ir lietuvių ugnies, ir policistų, ir valdininkų.

Vietos politikai ne ateina pas lietuvių, tik tada, kada rinkimai artinasi, bet su jais visuomet skaitosi ir jų nuomėnė gerbia. Lietuviai kai kur ir pavaudoja, jų nepaniekins vietos

Vietos Jaunimas

Bet štai idomus dalykas. Mūsų jaunimas čia į viešą amerikietišką gyvenimą, bet tuo pačiu sykiu jis netolsta nuo lietuviško judėjimo. Tas amerikietiškas gyvenimas stato visokių išlaikymo pavojus, savo didumu ir galimybėmis vilioja jaunimą nuo savo tėvų tautos, bet musikių neištautino. Prieingai, jie lietuvišku gyvenimu vis daugiau interesuojasi. Kad ir lietuvių dienų — jaunimo buvo labai daug. Čia jaunuoliai turi SLA kuopą, kuri į trumpą laiką išaugo į bene didžiausią jaunuolių kuopą Amerikoje ir vis tebeauga. Galiau, jaunimas, didžiojo iš tos SLA kuopos, „Lietuvių Dienai“, kaip jau minėjome, vadovavo, po senosios gentkartės, J. Bulotos ir kitų veteranų, globa ir iniciatyva.

Iš visko, kas buvo pasakyta galima padaryti išvadą. Pasirodo, kad jaunimas eidamas į amerikietišką tarpą nebūtinai turi ištautėti. Senoji gentkartė mintimis gyvena Lietuvoje, o jaunimas, čia gimęs, žino tikiai Ameriką. Yra natūralu, kad Amerikos gyvenimas juos vilioja ir jie jame dalyvauja. Mūsų jaunuoliai gal mažai nežino lietuvių kalbos, kalba beveik išimtinai angliškai, bet jie eina į amerikonišką gyvenimą kaip lietuviai, nežiurint to, kad mes jų „sulietuvinimui“ didelių pastangų nedėjom. Jie nenutraukė ryšių su saviškiais, bet juos tampa palaike ir budi, kad lietuvių vardas ir interesai būtų apsaugoti.

Mums netenka per daug skųstis jaunimo ištautėjimu. Tegul jis ir nekaltai lietuviškai, tegul daugiau rupinasi tuo, kas amerikoniška, bet argi neužtenka to, kad tie jaunuoliai žino, jog jų gyslose teka lietuviškas kraujas ir kad jie saviškių neužmiršta? Guldami į kapus mes busime ramūs apie ateitį, nes žinome, kad lietuviybė čia nenukurs su senąja karta, ir kad mūsų organizacijos ir veikimas gyvuos ir toliau, gal truputį kitokioj, bet vistiek nuosirdžioj lietuviškoj dvasioj.

Tuo tarpu mes džiaugiamės turėję gražų parengimą, progą Pirmyn Chorą ir kitus svečius pamatyti ir tikimės, kad vėl gal teks mums dainininkus išgirsti ir turėti kitą bendrą susibūrimą.

Vin. Janonis.
(G A L A S)

Atėjo Nauja Kultura No. 8

TURINYS:

Gamtiniai moralės principai — P. H. Holbach.
Astronomijos tikslas ir reikšmė — Dr. V. Mejeris.
Kalendoriaus reforma — V. A. Rosovskaja.
Žingsniai prie tėvo kapo — Julmis. Martui Andersen Nexone — O. Breivė.
Tadja Mursija — Julmis.
Apžvalga ir Populiaris Moksas ir t. t.

KAINA 45 CENTAL

Gailma gauti

NAUJIENOSE

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO.

„Užsirašykite su šitais“

...betų galima aprupinti laivyną jureiviais iš vaikinų kurie šiandien prašo Chesterfields!

Milijonai rūkytojų užsirašo su Chesterfields... linksmi rasti cigaretą kuris turi ko jie pageidauja...

gaivinanti LENGVUMĄ geresnį SKONI malonią AROMĄ

Ir štai kodėl... Chesterfields jums teikia geriausius sudėtinius kokių cigaretas gali turėti... lengvus nunokusius tabakus ir gryną cigareto popierą.

...su DAUGIAU MALONUMO milijonams

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainai

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiojant:	
Vieną kopiją	3c
Savalei	18c
Mėnesiui	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsienioose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Jeigu kiltų karas

Per paskutines tris dienas karo pavojus vėl padidėjo. Iki antro Chamberlaino skridimo atrodė, kad taika Europoje bent laikinai bus išgelbėta, nors ir neapsakomai didele kaina demokratijai ir mažųjų tautų saugumui. Bet kai Hitleris pastatė didesnius reikalavimus Anglijos premjerui, ir žmonės Anglijoje ir Francuzijoje pradėjo suprasti, kur ta nuolankavimo politika veda, tai Godesberge padaryta Čekoslovakijos pardavimo sutartis beveik suiro.

Dabar gali būti visaip. Sakysime, kad prasidės karas — kas tuomet?

Mums, gyvenantiems Amerikoje, reikia susiorientuoti, koks turėtų būti mūsų nusistatymas. Ar mes norėtume, kad į tą karą eitų ir Jungtinės Valstijos?

Ne, ir dar kartą ne!
Milžiniška dauguma žmonių Amerikoje yra priešinga šio krašto dalyvavimui kare. Priešingas yra kongresas, priešinga yra vyriausybė. Mums, kaip šio krašto piliečiams, būtų neįmanoma, tiesiog beprotystė, eiti prieš šitą visuomenės ir valdžios nusistatymą.

Bet ir mums patiems praeities patyrimas sako, kad Amerikai kištis į Europos ginkluotus konfliktus nėra prasmės. Vieną kartą Jungtinės Valstijos jau bandė „padaryti pasaulį saugų demokratijai“, o ką jos už tai gavo, ir ką jos tuo savo žygiu pasiekė? „Gavo“ kelis milijonus dolerių skolų ir šimtus tukstančių sunaikintų gyvasčių; ir vietoje demokratijos saugumo, Europa susilaukė Hitlerio, Mussolinio, Stalino — ir naujo karo pavojaus.

Šiandie mes nesame tokie naivūs, kaip kad daugelis buvo mūsų tarpe 1914—1918 m., kurie šaukė, kad „darbininkai neturi tėvynės“ ir todėl ginti savo kraštą darbo žmogui esą kvailumas arba išdavystė. Šiandie mes visi žinome, kad už savo kraštą, kai jisai buna užpultas, o ypatingai kai jį užpuola pikti despotai, — darbo žmonės kovoja drąsiau, negu kapitalistai arba aristokratai; ir mes žiurime dagi su panika į tuos, kurie trūksta pasiryžimo atremti užpuolikus.

Bet Amerika nėra užpulta! Jokie diktatoriai dar nesikėsina apiplėsti Jungtines Valstijas ir uždėti mums savo jungą. Todėl, kilus karui Europoje, mūsų uždavinys būtų rūpintis, kad jį neįsiveltų Amerika.

Tai, žinoma, nereiškia, kad mes turėtume atsisakyti nuo savo simpatijų tai kariaujančiai pusei, su kuria mus jungia idėjos arba giminytės ryšiai. Savo draugams ir savo viengėnčiams, patekusiems į nelaimę, mes teiksime tokią pagalbą, kokią galėsime, neišsėdami iš įstatymo ribų.

Mums darosi šurpu, pagalvojus, kad naujamė Europos kare gali būti sunaikinta mūsų senoji tėvynė Lietuva. Bet kaip tos nelaimės jai išvengti, mes negalime jai patarti. Viena tikrai yra aišku, tai — kad nuo gresiančių pavojų gintis ji galės juo sėkmingiau, juo platesniais liaudies sluoksniais remsis josios valdžia. Taigi visa širdim mes linkime, kad Lietuvoje būtų atsteigta demokratija.

Bet kokią poziciją turi užimti Lietuva, kilus visuotinam karui Europoje, galės geriausia nutarti jos žmonės. Jeigu Lietuva ras galimą išlaikyti neitralitetą, kartu su Skandinavijos šalimis, Belgija ir Holandija, tai mes tik pasidžiaugsime.

Prošvaistė

Kai Europą yra apgulę tamsūs debesys, yra maldonu pastebėti, kad tenai dar ne visur žmonės lehklasi smurtui ir reakcijai. Vienoje Skandinavijos šalių — Švedijoje — užpereitą sekmadienį įvyko vietinių savivaldybių rinkimai.

Situose rinkimuose socialdemokratai laimėjo milžinišką pergalę, padidindami savo atstovų skaičių apskričių tarybose 150 naujais mandatais. Dabar tose įstaigose socialdemokratai turės 866 vietas iš 1521 vietų visame krašte. Reiškia, Švedijos apskričiuose socialdemokratai jau užkariavo absoliučią daugumą.

Tuo tarpu naciai, kurie turėjo viso tikslai du atstovus Švedijos apskričiuose, praktiškai abidvi vietas.

Komunistai pravedė 26 atstovus (palyginkite su 866 socialdemokratų atstovais!). Konservatorių partija, kuri turėjo 392 atstovus, nustumta ant 287.

Kadangi apskričių tarybės Švedijoje renka aštuntą dalį augstųjų parlamento rumų, tai socialdemokratai dabar galės praveisti daugiau savo atstovų ir į tuos rumus. Jiems tenai tikslai 9 balsų truksta iki daugumos. O žemumiuose parlamento rumuose jie turi jau lygiai pusę (115 iš 230).

Švedija tokiu budu gali pasidaryti pirmas kraštas Europoje su absoliučia socialistų dauguma abiejuose parlamento butuose.

Tiesa, absoliučią daugumą socialistai turėjo Rusijos Steigiamajam Seimė, bet bolševikai tą seimą išvairė. Absoliučią daugumą turėjo socialdemokratai ir Gruzijos respublikoje, bet tą respubliką bolševikai užkariavo ir jo demokratine valdžia išžudė.

Baugu tikslai, Hitleris dabar gali pabaigti tą „tautų liuosavimą“ darbą, kurį anamet pradėjo „didysis“ Leninas!

APŽVALGA

SLA PAŽANGOS VAJUS

Netrukus prasidės SLA. „Pažangos Vajus“, kurio vyriausiu vedėju ir organizatorium prezidentas F. J. Bagočius paskyrė redaktorių Kl. Jurgelionį. Jam padėti paskirta 21 generalinis organizatorius. Jų vardai paskelbti perėitos savaitės „Tėvynėje“.

Tai daugiausia veiklys ir pasižymėję SLA. darbuotojai. Reikia tikėtis, kad jie gaus nemažai naujų hartių susivienijimui.

„BENDRO FRONTO“ ISTATYMAS

„Naujiene“ buvo pažymėta, kad Brooklyno komunistų kuopa išmetė iš savo narių tarpo ir iš komunistų partijos Joną Buivydą — už tai, kad jisai rašinėjo „Kėleivui“.

Komunistų laikraščiai šitą faktą griežtai užginčijo, sakydami, kad J. Buivydas yra išmestas ne už bendradarbiavimą socialistiniame laikraštyje. Bet J. V. Stilsonas „Nauj. Gdynėje“ nurodo, kad tas komunistų užginčijimas yra be pagrindo, nes komunistai turi taisyklę, kad bendradarbiavimas socialistų spaudoje yra laikomas „nusišėdėjimu“, už kurį partijos narys turi būti išmestas lauk.

Komunistų „Balso“ nutii. 1-am, 1929 m., sako jisai, buvo įdėtas straipsnis po ant raste: „Už ką mest iš Partijos“, ir tenai pareiškiamas:

„Už bendradarbiavimą būtinai ir abelnei mūsų priešių spaudoje, tame skaičiuje ir socialdemokratų spaudoje.“

Taigi nėra abejonės, kad tas komunistų „įstatymas“ buvo pritaikytas Buivydai. O belgi jie šneka apie „bendrą frontą“.

VIESULAS PADARĖ NUOSTOLIŲ MARIANAPOLIO KOLEGIJAI

Badi audra, kuri vidury perėitos savaitės siautė „Naujojoje Anglijoje, padarė daug nuostolių ir lietuvių Marijonų mokyklai, kuriame stovi Marianapolio kolegija, Thompsonė, Cohn. Apie tai praneša kun. J. Navicko telegrama, kuri skambina:

„Rugsėjo 21 d. baisūs viesulės (uraganas) sunaikino Marianapolio. Visiškai nūslavė parkas, nepalikęs nė vieno medžio. Apgriovė arba visaiškai sunaikino keletą pastatų. Nuostoliai labai dideli.“

Marianapolyje buvę keltos gražios trobos ir puikus sodas su brandžiais retų rūšių medžiais ir miškeliais.

Kitose vietose dėl šitos baisios audros ir kilusių iš jos potvynių žuvo nemažai ir žmonių gyvasčių.

TOKIA „PAGALBA“, KAIP KINIJAI

„Koks buržuazijos suklurimas! Koks begėdiškumas!“ — šaukia R. Mizara, rašdamas apie anglų ir francuzų nusilekimą Hitlerio šantaui. Visai kitokia esanti sovietų Rusija. Girdi:

„Sovietų Sąjunga duosniai remia Ispaniją; ji duosniai remia Kiniją. Panašiai darys ir su Čekoslovakija, jei pastaroji nusitvėris nepasiduoti Hitleriui-Chamberlainui.“

Tai šitaip?

Vadinasi, jeigu Čekoslovakija bus užpulta, tai sovietų valdžia duos jai panašią pagalbą, kaip Ispanijai ir Kinijai! Bet kokią gi pagalbą ji šitos šalims duoda? I Ispaniją bolševikai pasiuntė buri lakunų ir davė (ar pardavė) lojalistams kelis šimtus lėktuvų ir netiustatytą kiekį ginklų bei amunicijos. O Kinijai gauna iš sovietų valdžios irgi amuniciją, lėktuvus ir ginklus; pastaruju laikui, kai buvo iš Kinijos atsaukti vokiečių generolai, tai Maskva „paskolino“ kiniečiams da ir tam tikrą skaičių karininkų. Tai ir viskas.

Bet sovietų Rusija visai nebando siųsti į tas šalis savo armijos. I Ispaniją siųsti armiją jai, gal būtų, būtų sunku, nes ji neturi stipraus karo laivyno. Tačiau Kinijai yra visai po SSRS šono; o belgi ne vienas sovietų kariuomenės pulkas nėra padėti Kinijai. Priešingai, sovietų valdžia daug kartų pareiškė, kad ji šioje kovoje tarpe Japonijos ir Kinijos bus VISAI NEITRALI.

Jeigu tik šitokią pagalbą komunistų valdžia duotų čekoslovakams, kai juos užpulta Hitleris, tai R. Mizara neturi mažiausio pagrindo didžiulius. Nes argi šitokią pagalbą čekoslovakai gali nuo Vokietijos atsigauti? Penkiolikos milijonų gyventojų kraštas prieš 75 milijonų kraštą!

Tiesą Mizara sako, kad Anglija ir Prancūzija parodė savo „buržuazinį suklurimą“ ir „begėdiškumą“, atsisakydamos pasipriešinti Hitleriui ir apginti Čekoslovakiją. Bet jo paties mitorėdas pavyzdys, kaip Maskvos komunistų valdžia „gina“ Kiniją, leidžia manyti, kad komunistišką „suklurimą“ ir „begėdiškumą“ yra nekiek mažesni.

Tik pas Londono ir Paryžiaus buržuus yra daugiau atvirumo. Jie tiesiog pareiškė: „Nekariausime ir nepatariame

Lietuvos margumynai

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Nors ir krepšinis dar palyginamai Europoje jauna sporto šaka, bet jau giliai įleidusi šaknis. Didelių sporto žinovų tvirtinama, kad krepšinio žaidimas esąs mažiausiai žalingas kūniui ir geriausia tinkas jo mąkstai.

Kaip jau žinoma dabar Europoje krepšinio meistrų yra Lietuva. Eihant tarptautinėmis taisyklėmis naujos pirmenybės išgyti varžybos turi vykti toje valstybėje, kuri turi meistro vardą. Taigi, sekančiais metais Lietuvoje įvyks tarptautinės krepšinio varžybos sekantiems metais meistro vardą išgyti.

Šiose varžybose dalyvaus su virš dvidešimts Europos valstybių. Jos greičiausiai bus pabaišgoje gegužės, ar pradžioje birželio mėnesio Kaune.

Jau dabar tuo reikalu eina pasitarimai ir pasiruošimai. Europos valstybės, kurios nusistatė jau tuose žaidimuose dalyvauti jau dabar daro savų komandų atranką ir jas treniruoja, moko.

Lygiai stipriai tuo pačiu reikalu ir Lietuvoje susirupinta, mat, nenorima prarasti Europos meistro vardą. Gal svarbiausiai tuo tikslu Lietuvoje apsigyveno pasaulio krepšinio meistras P. Lubinas, kuris iki šiam laikui advokatas Los Angeles.

Pr. Lubinas labai gerai susigvyveno su Lietuvos sportininkais ir kaž kaip jį tarpe tiesiog gytė prigijo.

Krepšininkai amerikiečiai lietuviai Jurgila, Budrunas, metus išgyvenę su viršumi Lietuvoje vėl atgal grįžta į Ameriką. Su jais kartu išvyksta ir Chicago advokatas K. Savickis, kuris čia seniau darbavosi sportininkų tarpe, paskiti vėl buvo išvykęs į Chicago ir šiemet atvyko į Kauną pažiūrėti tautinės olimpiados.

Bet ir viešdamas Lietuvoje keletas kartų čia dalyvavo krepšinio žaidimuose. Iš amerikiečių lietuvių atvykusių dalyvių iš tautinės olimpiadą tik vienas Ružas pasiliko Lietuvoje ir čia daugiausiai darbuosis sporto srityje. Krepšinio žaidimais kilęs sumanymas sudaryti visai naują aikštę, kurioje galėtų tilpti bent kokia penkiadesimtis tukstančių žiūrovų.

Šioji aikštė jau norima sekančioms metams įrengti, kad joje galėtų jau eiti tarptautiniai krepšinio žaidiniai.

Manoma, jį padaryti dengtą, kad blogam orui istikus, vis dėlto žaidimai galėtų vykti. Mat, dabar esamos sporto aikštės daugiausiai pritaikintos futbolui žaisti, o krepšiniui labai mažia vietas palikta, betgi krepšinis pastaraisiais laikais kaip tik daugiausia žiūrovų sutraukia ir jie visi negali tenais sutipti, o be to blogam orui istikis, aikštėje visai negalima žaisti. Priešiose sporto rumuose krepšinio žaidžiant pažiūrėti gali daugiausia susirinkti tukstantis žiūrovų. Suprantama, tuomet ir bižnis menkas ir žiūrovai nepatenkinti. Todėl jau kilęs sumanymas padaryti didžiulę specialiai krepšiniui žaisti skirtą aikštę.

Tai Lietuvai sekančiais metais Europos sportininkų tarpe bus dėmesio centras. Visiems bus įdomu pamatyti kas tiks atlečiai krepšinio meistrui. Aisku, didžiulios valstybės žūt būt tas pirmenybes norės laimėti, juk tai jų sportininkų prestižo klausimas.

Lietuva turės stipriausius Čekoslovakijai kariuoti! O bolševikų valdžia kurstė čekus nepasiduoti ir nėra žada jiems padėti, bet turi galvoje tikslai tokią „pagalbą“, kokią ji duoda Kinijai.

konkurentus iš prancuzų ir italių pūsės, be to, latviai šio sporto šakoje, taip pat neabejotiną pažangą yra padarę. Kaip Kas Lietuvoje svajoja busimius tuos krepšinio žaidimus veik padaryti pasauliniais ir į juos bent S. Amerikos krepšinio žaidėjus pakviesti, bet ar šitaip bus padaryta dar tikrų žinių neturima ir tokio sprendimo nėra padaryta, tai kelerių paskirtį asmenų sumanymais, bet kuris turi daug šaliinukų.

1940 metais įvyks pasaulinė sporto olimpiada. Šioji olimpiada turėjo būti Japonijoje, bet dabar nukelta į Suomiją.

Suprantama, kad Lietuvos sportininkai ir toje olimpiadoje dalyvaus. Jau dabar pasiruošimai eina. Greičiausiai dalyvaus krepšinio, futbolo, teniso, šaulių ir raitelių komandos.

Tai ty sporto šakų dalyviai, kurie jau tose srityse yra labiausiai pasižymėję. Tai tokios naujienos iš Lietuvos sporto. Reikia pasakyti, kad sportas Lietuvos gyvenime dabar daugiausiai įneša gyvumo ir daugiausiai visuomet sutraukia žiūrovų.

O busiamieji tarptautiniai žaidimai daugiausiai sukėlė visų rūpestį ir eina tiems busiamiesiems žaidimams kruopštus pasiruošimas.

MARGUMYNAI

KĄ IŠKASINIAI PASAKO APIE DANTŲ SKAUDĖJIMĄ

Iš senovės iškasinių sužinome, kad ir seniai žmonės skausdavosi dėl dantų. Tyrinėjant iškasinius iš senojo Akmens Amžiaus, prieš 100,000 metų, sužinoma, kad ligi 20% suaugusių žmonių turėdavo sugedusius dantis. Naujame Akmens Amžiuje, kaip skelbia New York American, dantų sugedimas liete ligi 45%. Apie 6000 ligi 7-000 m. taip pat žmonių dantys nebuvo sveiki. Irano gyventojai (dabartinėje Persijoje) ligi 90% turėdavo sugedusius dantis. Aukštesnio nuosimnio neužinaime ir tarp naujovės civilizacijos žmonių. Iš tų duomenų matome, kad dantų ligos nėra naujas dalykas, atsiradęs su mūsų civilizacija.

AR YRA KUR NORS BIBLIJOS RANKRAŠČIŲ ORIGINALAS

Originalo nėra. Tie rankraščiai, apie kuriuos kalbama, buvo vertinami, būtent: (1) Zydų Senojo Įstatymo nuorašo rankraštis iš 8-to amžiaus; (2) Graikų rankraščiai Naujojo Įstatymo iš 4-to amžiaus; (3) Graikų Senojo Įstatymo rankraščiai, vertinami iš hebrajų kalbos, padaryti apie 227 m. prieš Kristų ir nurašyti apie 4-tą amžių. Visi tie rankraščiai yra beveik vienodi, iš ko sprendžiama, kad vis tik jie turėjo būti nurašyti nuo vieno originalo.

AR AUKSAS IR DEIMANTAI VISADA BUVO LAIKOMI BRANGIAIS DAIKTAIS?

Ne visada. Kiekvieno daikto vertybė priklauso to, ar ir kiek jo reikalaujama. Senovės Inca indėnai pietų Amerikoje turėjo daug aukso, bet jie jo nevertino, ligi atėjo ispanai ir pradėjo ieškoti ir reikalausti aukso. Taip pat buvo ir su platina, kurios Inca indėnai turėjo. Pietų Afrikoje hegriai deimantais šaudydavo patikčius, ir tik baltasis žmogus, pradėjęs rinkti ir vartoti deimantus, sudarė aukštą jų vertybę Afrikoje.

I Lietuvą iš Philadelphiajos atsilankė Desfrys ir čia jam teko sunkiai susirgti plaučių uždegimu, bet jau dabar pasitaisė ir neužilgo grįžta į S. Ameriką. Taip pat ilgai sirgo ir vienas iš sportininkų, butent Vizgirdas, bet jau dabar ir jis pasveiko ir greitai išvažiuoja atgal į S. Ameriką.

Vizgirdui ilgai teko sulėti valstybinėje ligoninėje ir jos tvarka jis liko nepatenkintas. Tai visai nenuostabu, nes Lietuvos valstybinė ligoninė taplinasi visai senuose ir ligoninė nepritaikytuose namuose, be to, tenais tvarka buvo visuomet nepavydėtina.

Dabar Kaune statoma didžiulė tikrai moderniška ligoninė. Ji bus pritaikinta ir medicinos fakultetui, kur galės studentai atlikti savo praktikos darbus. Šios ligoninės statybos projektus sudarė Prancūzijos inžinieriai architektai. Kaunas iš viso buvo labai reikalingas didelė ligoninė, nes esamos ligoninės visuomet budavo kimštinai prikimštos ir ne visuomet ligoniniai kad ir sunkiai susirgę, galėjo rasti jose liuosų vietų.

Pastatius naują ligoninę šita klausimas bent laikinai bus su tvarkytas. V. D. universiteto medicinos fakultetas deda visa galimas pastangas, kad busia moji naujai statoma ligoninė visais atvejais būtų tinkamai rengta ir atitiktų visiems medicinos inokslo reikalavimams.

Reikia tikėtis, kad ji tikrai tokia ir bus.

(Bus daugiau)

Kur Yra Laisvės Varpas?

Laisvės Varpas, kurs buvo amerikiečių lietuvių paimta modeliu ir Lietuvos Laisvės Varpui, yra Philadelphijoje, prie Valstybės Rumi Chestnut Streete. Valstybės Rumuose yra garsioji Nepriklausomybės Salė, kur 13-ka kolonių šiaurės Amerikoje atstovai pasivadino „Amerikos Jungtinių Valstybių Didžiojo Kongresu“ — čia jie priėmė nepriklausomybės deklaraciją, kuri visą šandien pripažinta gržiausiu ir svarbiausiu žmogautiesių dokumentu. 1776 m. liepos m. 8 d. Laisvės Varpas pradėjo skambinti, skelbdama kad nepriklausomybės deklaraciją ratifikavo visos 13 kolonijų, kurios sudarė Jungtinių Valstybių branduolį. Pats varpas buvo užsakytas 1751 m. Londono Robert Charles varp lietykloje. Jis turėjo sverti 1 000 kilogramų ir buvo susitarta, kad kaštuos apie 100,000 sst., arba aukso kursu apie 5 000,000 litų. Ant varpo pašali turėjo būti išliedintas parašas: „Pennsylvania provincijos užskakmu Philadelphiajos Valstybės Rumams. NDCLII“. Apačioje turėjo būti kitas parašas: „Skelbk visame krašte ir visiems gyventojams laisvę! Bandant, varpas įskilo Philadelphiajoje. Čia jis buvo dar kartą perliedintas, pridėjus per daug vario; iš Londono atvežt varpo balsas buvo per plonas — per daug jame buvo sidabro dabar, perliedinus, jo garsas pasidarė per storas. Ir dar kartą jį perliedino. 1937 m. 15 metų nepriklausomybės sukaktuves miniint, Philadelphiajos burmistras, su tam tikromis iikimėmis, skambino Laisvės Varpu 13 kartų — tiek buv valstybių, pasirašiusių nepriklausomybės deklaraciją. 178 m. varpas dar kartą įskilo skambinant vyriausiojo teisėjo Marshallo laidotuvėms.

Remkite tuos, kurie garsinasi „NAUJIENOSE“

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, SEPTEMBER 26, 1938

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadzuskas

A. S. Vaivada

The Sudeten Area

Border Not All German; Description and History of Disputed Region

(Due to the interest in America in the Sudeten crisis, which may yet result in an armed conflict between Czechoslovakia and Germany, we give here a bulletin from the National Geographic Society on the controversial strip of land demanded by Germany.)

WASHINGTON, D. C. — Sudeten may be a new name to diplomats and politicians, but it is an old one to geographers, so old, in fact, that its original meaning is unknown, the National Geographic Society points out.

The geographic term Sudeten properly applies only to a short range of mountains along the northern border of Czechoslovakia. German-speaking people of this region organized a political party whose program was adopted by most of the other German-speaking inhabitants of Czechoslovakia.

Common usage spread the name Sudeten to all German-speaking people around the western end of the Czech republic.

By a sort of spontaneous agreement, this border rim has come to be known as "the Sudeten area." Prague, the capital of Czechoslovakia, lies in the center of this western lobe.

Germans in Interior Also.

The principal areas in which Germans form 90 per cent of the population, such as the region around Karlsbad, from eight extensive patches and two small ones distributed along the border, with intervening fingers where the Czechs are more numerous. Although it is within the narrow border rim that the Sudetens are strongest, they also constitute between 30 and 50 per cent of the population around some cities of the interior. Germans form more than a fifth (22 per cent) of the total population.

Except for a very few square miles, none of the region now known as the Sudeten area was ever a part of Germany. Before the World War all of this territory was a part of Austria-Hungary except the small Hlucin district of 170 square miles, which Czechoslovakia obtained from Germany under the 1919 Treaty of Versailles. Of the Hlucin district's 48,000 inhabitants, 82 per cent were Czechoslovaks and 16 per cent German.

The frontier that the Sudetens dominate is largely a natural one, being defined almost throughout its sinuous length by wooded mountain ranges. While not as high nor as rugged as our Appalachians, these ranges command the rich central plain, many urban industrial centers, and most of the roads and railroads into the country from the north, west and southwest. The border and numerous passes through it from Germany are reported to have been well fortified by the Czechs.

Throughout Czechoslovakia's rim of Sudetens, strongly Germanic patches alternate with areas in which half or two thirds of all the people are Czechs, such as the area just east of Budejovice.

Centuries of Infiltration.

Present problems of the question of how so many people of German speech and customs found their way inside Czechoslovakian borders. The majority of them are the result of four centuries of infiltration, fostered by the common allegiance of ancient Bohemia (modern Czechoslovakia) and northern Germany to the Hapsburg dynasty of the Austro-Hungarian Empire. Prague was then the capital to which Berlin was subject. German colonization was encouraged by German nobles in the provinces of Bohemia, where Czechs were governed as a subject people.

At the breakdown of Hapsburg authority in the Austro-Hungarian Empire during the World War, the Czechs and Slovaks declared their independence. The Versailles Treaty added to the area of the new nation a small section of Germany's Silesia about 110 miles square, in the northern mountains around Hlucin.

Prewar German inhabitants remaining in the cities after the governing and governed reversed places, still influences Karlsbad (Karovy Vary), Pilsen and Brno so strongly that their German names may be more familiar to outsiders than the Czech names for the same places.

Germans in Industry.

In the border rim where the two nationalities are so closely intermingled, the farming and grazing lands are mainly occupied by Czechs, while the Germans are most numerous in the industrial regions. Textile mills are especially numerous, for spinning cotton and wool. Also important among the industrial activities of the Sudeten areas are leather, paint, soap, rug and glass manufacture. Glass making, in the form of beads mainly for export to the Orient, is the basis for one of the interesting home industries.

The Sudeten German element in Czechoslovakia is one of a half dozen islands of German-speaking population isolated throughout Europe by the postwar flood of new nations. Germans form minorities in Italy, Yugoslavia, Hungary, Rumania, Lithuania and Poland.

At Marquette Park

SOCIAL DANCING

Marquette Park will continue its weekly social dancing every Wednesday evening. A new membership drive is to be inaugurated on Wednesday evening, Sept. 28th for a bigger and better Marquette Park Social Club and an interesting program planned.

INDOOR ARCHERY

Indoor Archery classes will begin Sat., Oct. 1st, 7:30 P. M. Martin Johnson President of Marquette Parks Archery Club has issued a call for new members. Young and old are welcome to join this fine activity. Archery shooting will be held every Sat. at 3:40 P. M. and 7:30 P. M.

ART CRAFT PUPPET SHOW

The Marquette Children's Art Craft club is proudly displaying a sign with a huge gold seal attached, denoting that their exhibit at the Second Annual Chicago Garden Show won first award in the special exhibit division. Their exhibit of leaves, leaf prints and garden photos formed a background for their miniature landscape. Mills and valleys, a winding stream, rustic benches and bridges were in perfect scale with the tiny growing plants and shrubbery, enclosed in a five by seven foot sand box.

Where is the Winner?

In some little town far away? Among the members of the LUC? One of PIRMYN's voyagers? In BRUTE'S faithful crowd? Amidst the BJUNELIS lights? One of the KR's? Ar will it be one of NAUJOJI GADYNE members?

Some wise professional?

An ambitious high school student?

Anyone can try; anyone might win the prize by entering the contest that Newsy tells about, in this page.

Further particulars in the next issue; meanwhile, if you have any questions, ask them. And start preparing your article NOW.

"SVEIKAS"

A toast of health, readers, to a very good friend of the ENGLISH SECTION: Mr. K. August, who has been ill at home for a goodly number of days.

On the editorial staff of NAUJENOS, Vice-President of the Chicago Lithuanian Society, Treasurer of the Lithuanian Building, Loan and Savings Assn. and active in a number of other lines,

Group of Sudetens in native garb. (See The Sudeten Area.)

PIRMYN SHARPS AND FLATS

• Pirmyn's Concert, October 2nd

at Sokol Hall is but one week away. The final dusting and brushing up will take place Tuesday, Friday and probably just before the concert's presentation, Sunday.

Therefore, to keep Pirmyn up on top, all of you members must work hard and energetically in order to present a favorable concert. We ask all of you members to please co-operate with our director Charles Stephens.

• After all, a chorus is a place where one can enjoy himself or herself, but one must not forget that, as chorus members, we must follow certain rules and regulations. Attending rehearsals regularly is one of the main requirements of a good member. Good attendance saves the time of teaching a different group of people every week and progress is reached only where there is good attendance. Naturally, everyone profits by it, they learn something about singing, acting and at the same time enjoy themselves and make friends with young people.

The 1939 season is now upon our heels and Pirmyn must make the best of everything that they undertake. Pirmyn's Concert Tours will take them to all parts of the United States. Sept. 18th St. Louis, Missouri was the first in which city Pirmyn presented a concert since the return from Lithuania. A return engagement to St. Louis Mo. will take place again.

• Here are some other cities where Pirmyn will present concerts, namely, Cleveland, Ohio; Detroit, Grand Rapids, Michigan; Kenosha, Wisconsin; Waukegan, Rockford, Illinois, Pittsburgh, Pa. All members are asked to please keep their weekends open for these coming concerts.

• Pirmyn's membership drive brought about 9 new members into our midst. One member a Miss Radin, a former Pirmynite has returned.

• Among the new members are Wanda Z., Frank Alis, Gedminas Tumas, Al Putris, Mr. Rubin, and several others. Names of other new members will appear as soon as yours truly does a little more investigating. We welcome these new members and may they be with us for many more years to come.

• As per usual if the membership is large a get-acquainted party is usually arranged. As yet there has not been very much discussion about the party. But there will be one soon.

• Sept. 18th the reception committee held a meeting at Neffa's where they settled unfinished business of the banquet and picnic of Pirmyn.

• Not forgotten is the Pirmyn Reception and Fund Committee who worked so hard and did a splendid job of sending the chorus

Mr. August, we know, is none too happy being confined in bed. If wishes can bring you a speedy recovery, sir, we send them to you manifold.

—Eds.

to Europe. Pirmyn sends its vote of thanks to them. These people who gave their time and aid are Mr. and Mrs. Stupar, P. Olsauskas, L. I. Grichius, Anthony Vilis, V. Deveikiute, K. Kriciunas, M. Okas, I. Grigoniene, V. Asella, A. Vaivada, J. Kancauskas, Walter Neffas, G. Norbutas, V. Navickienis, and our maestro Mr. Charles Stephens.

• Joe Zukas and Frances Matekunas would like to know who the writer of this column is. As a rule the past writers of this column were unknown; and will remain so in the future in order to avoid any embarrassment to the writer. Pronto; besides there is more fun in not knowing your correspondent.

• With the wheels of the chorus spinning and the time growing short, Pirmyn's gala concert looms before us. October 2nd promises to be a gala event to go down in Pirmyn's History. Friends of Pirmyn don't forget Pirmyn's Concert at Sokol Hall 2345 So. Kedzie, says—

Raskey Huey.

Call For Musicians, Singers and Ballet Dancers at Sheridan Park

An excellent opportunity is offered instrumentalists, vocalists and ballet dancers to bring their talent to the attention of the public in a music festival to be held in Sheridan Park, Polk and Aberdeen Sts., Wednesday, October 5th, at 8:15 P. M.

The object of this festival, which is sponsored by The New Generation, in conjunction with the Chicago Park District and Chicago's New Century Committee, is to stimulate interest in musical activities and bring out in competition the local talent.

Entry blanks may be obtained at Sheridan Park fieldhouse and at the New Generation office, 1016 S. Morgan St. Auditions will be given Wednesday, September 28th and contestants will be notified of the time to appear.

All contestants participating in the program will be awarded medals.

TREASURE UNDERGROUND — IN ILL.

Released by the State Geological Survey through the Illinois Chamber of Commerce.

STEPMOTHER OF PROGRESS

It has long been said that "necessity is the mother of invention." This is probably true in considerable degree; especially so when we refer to mankind's long and successful struggle to attain mastery over nature and over the enemies that nature placed in his path. Modern man, though, faces no such problems—and yet, the rate of invention increases steadily. Our race would continue to survive without fountain pens, radios, automobiles, electric lights of air conditioning; but we want those things. We want more comfortable and enjoyable

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

The Mills of Progress Disfranchising Relievers

The Mills of Progress

The mills of progress like those of God grind slowly. But they do grind even in backward regions of the South where the "bloody shirt" of state rights and white supremacy is still frantically waved by reactionary politicians when they see their position and power threatened by the march of 20th century ideas.

To secure the Democratic nomination in South Carolina "Cotton" Ed Smith, who has been in the United States Senate for more than a quarter of a century, had to ring the changes on states rights and saving sacred Southern womanhood. He even had to revive the "Red Shirts," a sort of a modified Ku Klux Klan. Smith's opponent, Governor Olin Johnson, made a good fight and raised goose pimples of fear on the back of the defenders of the old order.

In Georgia, too, the political deeps were stirred mightily by the three-cornered fight in the Democratic nomination for the Senate. Poplar Walter George, the winner, polled only 141,000 vote to 178,000 for his two opponents, Eugene Talmadge and Lawrence Camp. Though Camp had Roosevelt's approval, Talmadge is "Georgia's Huey Long," promising to give the voters the moon on a silver platter.

Heretofore, George, a Democrat, a gentleman, and a scholar, was returned to the Senate as a mere courtesy. But in this primary there was a real political issue — choice between the extreme conservatism of George, the radicalism of Talmadge, or the New Deal progressivism of Camp. If the progressives and the radicals had united, they would have beaten the conservatives.

When asked how he felt over the victory of Senator Smith in South Carolina, Roosevelt replied with deep historical insight: "It often takes a long time for the past to catch up with the present."

All through the backward sections of the South new ideas are fermenting, real issues are being discussed, and the political deeps are stirred as they have never been since reconstruction days. Though the reactionaries won office this time, even in those backward regions the mills of progress are grinding slowly. But they are grinding out the new liberal leaders of tomorrow.

lives. We want a higher and higher standard of living. It is this desire, more than actual necessity, that stimulates modern inventive genius to find new and better uses for the mineral raw materials that are the foundation of modern civilization. For that reason mineral research will continue to go forward and its accomplishments will continue to please us, even though our desires will never be completely satisfied.

Announcement of Interest

Ladies and Gentlemen, Young and Grown-up!

Quickly, now, without looking it up in any history of reference book or asking any of those fortunate personalities who have been abroad, tell us the meaning and significance of the emblem gracing our page on the upper right-hand corner.

If you cannot, cheer up anyway. We asked one bright individual who has visited Lithuania, whether or not he saw the "Gates of Gediminas." (Yes, that's what the emblem is.)

He didn't think so, — said he. Now, what do you think? — say we.

The emblem represents three connected towers and to historians it bears reference to the thirteenth century when Lithuania was expanding as Hitler would now like to.

But, where were these towers or gates? Somewhere, sometime, you have probably heard that the ancient capital of Lithuania, Vilnius, had five major gates protecting important roads that led to the heart of the thriving city. Were the Gates of Gediminas one of these?

Besides this emblem of the gates, you have seen the Double-Barred Cross, for instance, on the shield of the famous Vytautas who seems to be riding gallantly to protect some noble cause. Who knows the origin of the cross?

Just what is the history of this knight in armour, which makes such an attractive and impressive emblem?

What a fine design for a fraternity pin in the Coat of Arms of Vytautas. — with humble apologies to that hero-of-old for our brazen, selfish suggestions. But, before you can use it that way, you'll have to discover what that Coat of Arms represents with its interesting trio of symbols.

Another challenge to our readers: describe the interesting flag that Lithuanians have flown in addition to the one that proudly bears the national colors in three horizontal stripes: yellow, green and red.

Bits for Your Scrapbook

FROM AN ECONOMIC HISTORICAL OUTLINE OF

(Continued from last week)

LITHUANIA by P. Zadeikis

Restitution of the Republic of Lithuania

Vytautas, the last of the powerful Lithuanian warriors died with the wish that Lithuania be an independent sovereign state forever. Following this idea of Vytautas, in 1905, there assembled in Vilnius (Vilna) the Great Congress of Lithuania which demanded a broad autonomy from the Czar. The second Seimas (Conference) of Lithuania assembled, again in Vilnius, in 1917 at the time of the military occupation by German troops. This second Conference considered the problem of the independence of Lithuania ripe and attainable, and had instructed the Council of Lithuania (Taryba); elected by the Conference, to demand the independence for Lithuania at the earliest possible opportunity. The Council of Lithuania did this on February 16, 1918, by proclaiming the Declaration of Independence as follows:

"The Council of Lithuania, as the sole representative of the Lithuanian people, in conformity with the recognized right to national self-determination, and in accordance with the resolution of the Conference of Lithuania held in Vilnius, September 18 to 23, 1917, hereby proclaims the restitution of the independent State of Lithuania, founded on democratic principles, with Vilnius as its capital, and declares the rupture of all ties which formerly bound this State to other nations."

Due to the obstacles created by the German military authorities the first Cabinet was not formed until November 11, 1918—Atnastice Day. On the same day a nucleus was organized of the Lithuanian Army which was destined to play a most difficult but successful part in defending the independence of reconstituted Lithuania.

(To be cont.)

LITHUANIANS
THEY ARE 900,000
STRONG OVER HERE

Are They Eating Food, Wearing
Clothes, or Hats or Shoes
Made or Sold by YOU?

TALK TO THEM THROUGH THE
NAUJENOS

The World's Greatest Lithuanian Daily
The only Lithuanian "Wall Ad" newspaper

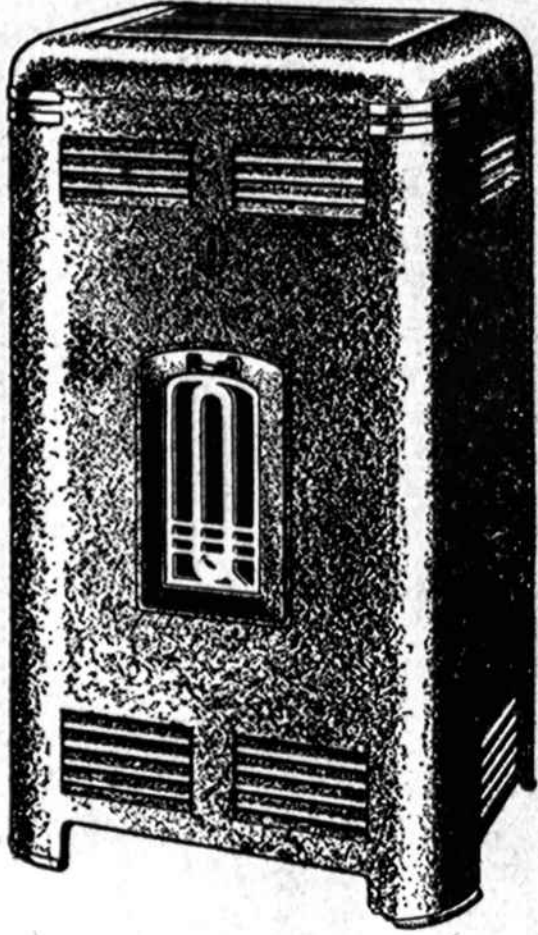
1730 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

200 PEČIŲ Išpardavimas

Angliniai Pečiai, Gaziniai Pečiai, Oil Burners, Pečiai su anglimis ir gazu, Stokers, parduodami su didėle nuolaida. Norge, American, Quaker, Coleman Oil Burneriai po \$29.50 ir aukščiau. 50 galionų alyvos dykai. Garantuojami 5 metams.

Gražūs Angliniai Pečiai po \$12.50 ir aukščiau. Pečiai su anglim ir gazu kombinacijos \$69.50 ir aukščiau.

Senas pečius priliama mainais.

Naujos, gražios 1939 Radios ZENITH, RCA, VICTOR po \$12.95 iki \$99.50

Jūsų senas radijas pataisom už 50 centų. Pašaukite Yards 3088.

JOS. F. BUDRIK
FURNITURE CO.
3409-21 S. Halsted St.
Tel. Yards 3088

Leidžiamas žymus programos nedėlionis iš stoties WCFL-970 k. kaip 7:30 vakare

Žiemos šalčiams besiartinant

Žiemai besiartinant reikalingi visiems pasirūpinti ir kuo apsidengti. Weisberg ir Co., 1713-15 So. Halsted st. jums daug gali padėti. Jei pas juos nupirksite plunksnas ar kukus, jie kaldras ir pagalves pasiūys belaukiant ir, kas svarbiau, tuo pačiu sykiu jūs galite patirti kokias plunksnas suveda.

Be to, jie išpura ir išvalo senas. Reikalui paskambinkite telefonu 5555.

(Skelb.)

Siunčiame Pinigus Lietuvon Ir Į Kitus Kraštus

Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

Naujienos
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

Iš Lietuvos

Reikia Šulinių

LAZDIJAI. — Per Lazdijų turgavietę iš ežero teka nedidelis upelis, kuris neišdžiusta ir vasarą. Arti miesto nėra jokio plažo, dėl to vasarą šimtai žmonių maudosi šiam upely. Nors ir kiek toliau už miesto šitas plažas yra, tačiau vis tik upelio vanduo yra labai nešvarus. O per turgavietę tekąs šitas upelis dar daugiau užteršiamas ir nuo gyvulių. Tačiau čia pat turgavietės vietos gyventojai semia iš upelio užterštą vandenį ir naudoja maistui, nes neturi šulinių. Butinai reiktų iškasti keletą šulinių.

Šiomet Lietuvą Aplan- kė Per 800 Užsienio Lietuvių

KAUNAS — DULR turimomis žiniomis šią vasarą iš S. ir P. Amerikos ir kitų kraštų ekskursijomis ir pavieniai į Lietuvą buvo atvykę per 800 lietuvių. Vidutiniai kiekvienas jų Lietuvoje išgyveno po 2 mėn. Dalis svečių jau iš Lietuvos išvyko, o kiti išvyks tik apie gruodžio mėn.

GYVAI VAROMI NEMUNO VAGOS REGULIAVIMO DARBAI

Sudargai — Pernai pradėti nuo pat Vokietijos sienos statyti bunos, kuriomis reguliuojama Nemuno vaga. Iki Sudargo jų pastatyta visa eilė, dabar jų tolimesnė statyba tęsiama Jurbarko kryptimi. Bunas būtų galima dar sparčiau statyti, bet sunku pristatyti statybos medžiagą. Prie bunų statybos gauna darbo apie 100 darbininkų, kurie uždirba per dieną 4.20-4.80 Lt.

ŠIOMET EKSPORTUOTA IR JUODŲ SERBENTŲ

KAUNAS — Šiomet Pieno centras Anglijon, eksportavo per 5 tonas juodųjų serbentų. Butų buvę galima ir didesni.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- APDRAUDA GYVASTIES GAUSTE

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVICH
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

lius kiekius juodųjų serbentų užsienį išvežti, bet nebuvę uogų. Juodųjų serbentų eksportas pradėtas tik šiemet ir tai rodo, kad į juod. serbentų auginimą Lietuvos sodininkai turi atkreipti tinkamą dėmesį ir juod. serbentų auginimą kultyvuoti.

Gražūs Indai Iš Sidabrus Papuoš Jūsų Stalą

Gražiai paklotas su gražiais indais stalas sužavi nors ir prasčiausį asmenį. Todėl gerai sumani šeimininkė dabar turi gerą progą įsigyti gražius indus už mažus pinigus.

Naujienos savo skaitytojams suteikia tokią progą. Pasinaudokit ją pakol dar nevēlu. Dar galite gauti indų. Tėmykit kasdien kuponus Naujienose. Išsikirpkit juos ir tuojais atsi-neškit į Naujienas. Indus galite pirma pamatyti, o paskui juos už keletą centų įsigyti.

Taipgi už mažus pinigus galite gauti augštos rūšies Rogers sidabrinus setus.

Rudeninio Sovietų Paveikslų 1938-1939 atidarymo šventė 2. dideli paveikslai.

Pudovkino
"MOTINA IR SUNUS"
ir Anton Cekovo
"MEŠKOS"

SONOTONE Teatre
66 E. Van Buren
25c iki 1 P. M. išskyrus šešt. ir Sekm.

Darbas, Taupa -- Gyvenimo Palaima

Leiskit Mums Pasirūpint Jūsų Vargais

... visi jūsų rūpesčiai neturi pamato. Jei reikia pinigų... jei manai pirkti namus... senus pataisyti... jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, pirma ateik į NAUJIENŲ SPULKA. Patarimas ir patarnavimas čia nieko nekainuoja

Užtikrink savo indeliams tikrą apsaugą ir pelną
Čia visų INDELIŲ APDRAUSTI IKI
\$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASS'N.

1739 SOUTH HALSTED STREET
TELEFONAS, CANAL 8500

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. Selemonavich
Sveterių Krautu-
vė Atdara Kas-
dieną ir Vaka-
rais — Ir Sek-
madieniais.

Telefonas Victory 3486
504 West 33rd Street

Bowling-Billiardai

20 Aslų — 10 Stalų

Gėrimai ir užkandžiai vietoje
Rezervacijos Klubams

Milo Wiesner Recreation
819-823 W. 35th St.
Tel. Yards 4621-4622-2868

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING

Perkraustom forničius, planus ir visokius rakandus bei štorus. Vėžami ir fatmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anelis į visas miestas dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

50 Rušių Anglių UŽ PINIGUS ar Išsimokėt

**CHICAGO'S ONLY
YARD OFFERING**
50 Varieties
OF QUALITY FUEL
AT MODERATE
PRICES
\$7.50
Petroleum
Carbon

Black Band lump \$9.50
Poc. M. R. Coarse 7.50
Franklin Co. Stoker Nut 5.10
Ill. Lump or Nut 5.75
Indiana Screening 4.25
Pocahontas, Small 7.50
Pocahont. Egg or Lump 9.50
Ill. Mine Run 4.75
Vėžimų Lotai (Plus Taksai)

RADIANT COAL CO.
YARDS 0830
Main Yard 450 W. 35th St.

Garsinkitės "N-nose"

DAILY BUSINESS DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SĄRA-
ŠAS — ALFABETO
TVARKOJE

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškais užlaide-
mis ir Hollywood
šviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5846

• LIGONINES HOSPITALS

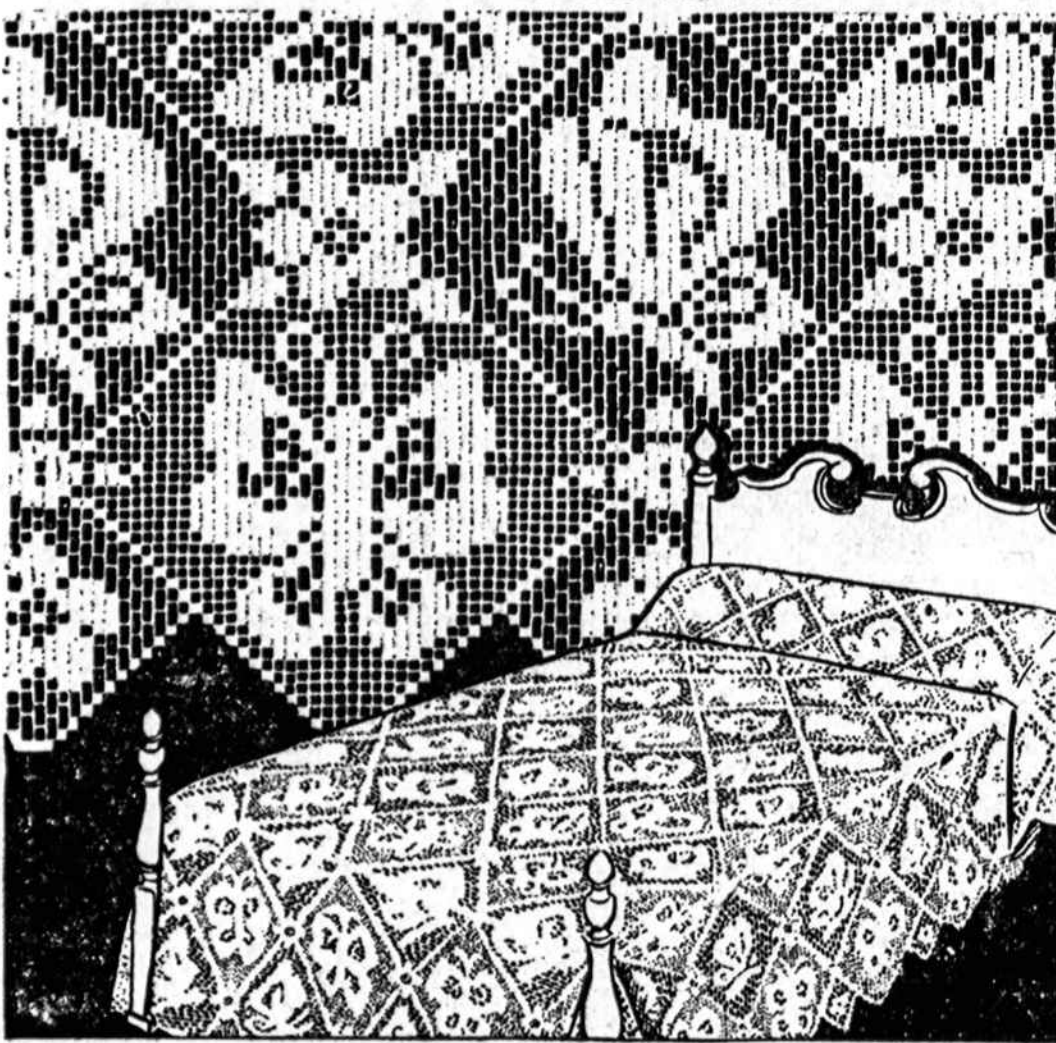
SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠLIAMI **\$12.50**
už
GYDYMAS **\$50.00**
LIGONINĖJE
RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena
diena ligoninėje **\$15.00**
RAUMATIZMAS
greitai palengvinama **\$2.00**
VISAS LIGAS GYDOMA **\$1.00**
Ekzaminacija įskait. vaistus
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago.
Tel. Lawndale 5727.

ANGLYS—COAL

Kainos perkant 4 tonas ar daugiau:
Pocahontas Mine Run, Virginia
75% Coarse \$7.00
Pocahontas Mine Run, West Virginia
75% Coarse \$7.75
Illinois Nut \$5.60
Rex Egg \$7.50
Black Band Lump \$8.75
Millers Creek Lump \$9.00
Chestnut Hard Coal \$13.00
ir kitokias anglis pristatom.
Pašaukit: Lafayette 8980.
OKSAS EXPRESSING
4405 SO. FAIRFIELD AVE.

MEGSTA KAPA LOVAI

FILET CROCHET PATTERN 1597

No. 1597 — Peteliškės dabins jūsų lovą, jei nusimegsit šią gražią kapą.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1597
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

PETER PEN

Vyrams Nepasisekė, Bet Jie Vėl Bandys

Didelis Pavojus Grėsia Iš Moterų Pusės

Užpraėjusį sekmadienį, rugsėjo 18 dieną Chicago Lietuvių Vytų Choras buvo prisirėgęs prie išvažiavimo į Jefferson girias, bet kaip "ant nelaimės", lietuviską sugadino. Tur but girti išvažiavimai jau užsibaigė.

Bet, štai, Vytų choras rengiasi prie kitos pramogos, kuri įvyks šeštadienį, spalio 1 dieną Neffo svetainėje, 2435 S. Leavitt St. Tai bus supažinimo vakarėlis, tad visus choro rėmėjus ir pitarėjus prašom pasizymėti tą dieną. Įžangos tikėtus galima gauti pas visus choro narius, o kurie ir neturės įžangos tikėtų — tai irgi bus geri svečiai ir bus maloniai priimti.

Ruoš Koncertą

Dar reikia priminti, kad koncertas Chicago Lietuvių Vytų Choro koncertas ir valdinimas įvyks sekmadienį, gruodžio 18 dieną, Lietuvių Auditorijoje. Šiame rengime manoma pastatyti geriausios Chicago meno jėgos, kaip tai Chicago Lietuvių Vytų choras, Naujos Gėdynės Choras ir Pirmyn choras. Tai kaip matoma, virš minėti chorai yra Chicagoje ne tik geriausios meno jėgos, bet ir šiaip jau jie yra giminaičiai.

Taigi, dėku tiems dainų mylėjams ir kultūros nešėjams, mes lietuviai neatsilikam nuo kitų kultūringų svetimtaucių, o gal nekuriame atvejais dar pralinkiame. Visų mūsų pažangųjų lietuvių šventia priedermė yra remti menininkus, nes vienintelis jiems atlyginimas už jų sunkų darbą — tai skaitlingas atsilankymas jų parengimuose.

Mano Nepasidūoti Vyrams

Kadangi Chicago Lietuvių Vytų Choras, nors dalinai atslugus nelemtai politinei kovai, kuri tiek žalos pridėję lietuvių pažangiai visuomenei, vėl pradėjo sėkmingai veikti, tai kai kurios moterys pradėjo jau svarstyti, kad nepasidūoti vyrams.

Mat, daugelis mergaičių ir moterų, buvusių Pirmyn choro narių, kurias šeimyninis gyvenimas atskyrė nuo dailės per tulį laiką, dabar vėl kaip teko nugirsti, mano grįžti prie savo palinkimo. Dabar jau jų šeimynos išauklėtos ir nebėra jauti taip pfristotės prie namų, tad mano susiorganizuoti į Moterų Chora ir dar net grąšina pralinki ir Vytų Chora.

Labai būtų pageidaujama, kad tokis sumanymas būtų įgyvendintas, nes Visiems yra žinoma, kad ir moterų daug prisidėjo prie auklėjimo lietuvių pažangaus kultūrinio gyvenimo. Taigi, man, kaip dainų mylėtojai, labai būtų malonu matyti ir Moterų Chora, tokį kaip dabar turime ir Vytų. X. S.

Kas Rengiasi Atvažiuoti iš Lietuvos

Ed. Janulis ir A. Vaitkus

"Naujienu" laivakorėjų skyrius gavo pranešimą apie šių keleivių dokumentus važlavimui Amerikon.

Edvardas Janulis, Miškinų kaimo, Užpelio valsčiaus, kurio atvažiuoju rupinasi Antanas Yodelis, 10507 Edbrook ave. Yra jau išpildęs aplikaciją pas Amerikos konsulatą ir sekanti mėnesį galės išvažiuoti iš Lietuvos.

Antanas Vaitkus, iš Paskarbių kaimo, Kvedarnos pašto, Tauragės apskr. Turėjo atvažiuoti pas Jūz Stasiulį, 3814 S. Union ave. Dar nežinia kada atvažiuos, nes ant Pakvietimo atvažiuoti į Kauną neatsiliepė ir apie save jokios žinios nedavė. —Naujienu Laivakorėjų Skyrius.

Pamaldos Už Taiką

Tukstantis protėjų ir episkopų pastorių vakar Chicago bažnyčiose laikė specialias pamaldas už taiką ir už išsilaikę Českoslovakijos Vokietijos ginčo be kraujo praliejimo.

DOMINIKAS PETRAUSKAS

Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 23 dieną, 5:05 val. po piet. 1938 m. sulaukęs pusės amž., Pakrėjų miestely, Panevėžio apskr.

Amerikoj išgyveno 30 m. Paliko dideliam nuliudime moterį Oną po tėvais Puskaitė, 4 sunus Antaną, Adomą, Joną ir Kazimierą, 2 dukteris Stanislaivą ir Bernicę Grigariūtę, 2 brolius Francisuką ir Antaną ir žentą Mečeslovą Grigariūtį ir marčią Oną, brolienes Antaniną ir Kazimierą, o Lietuvoje broli Kazimierą, seserį Viktoriją ir gimines.

Kunas pašarvotas 4823 So. Wabash St. Laidotuvis įvyks trečiadienį, rugsėjo 28 d., 8:00 val. ryto, iš namų į Sv. Kryžiaus par. bažnyčia, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Dominko Petrausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame, Moteris, Sunai, Dukters ir kitos giminės.

Laid. dir. L. Ežerskis, Tel. YARDS 1278.

PENKRI METU MIRTIES SUKATUVES

A. + A.

ZOFIA LESCAUSKIENE

(Mirė rugsėjo 27, 1933)

Jau praslinko penki metai kaip negaltingoji mirtis atskyrė tave, mano mylimą moterį, ir tušų mylimą mamytę iš mūsų tarpo.

Nors laikas skubiai bėga, mūsų ilgesys nemažėja. Mes liudim tavę, kasdieną ir prasome Viespaties, kad suteiktų jums amžinybės sviesą.

Atmindama tą jos liudną prisilavinimą iš mūsų tarpo, užprašome Sv. Mišias už jos sielą, Antradienį, rugsėjo 27 d. 7:45 val. ryto Sv. Jurgio bažnyčioje.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir kaimynus dalyvauti šiose pamaldose ir pasimėsti kartu su mumis už A. A. ZOFIUS LESCAUSKIENE sielą.

Nuliudė: LESCAUSKAI — vyrams Juozapas, Dukters, Jadviga ir Sophie, sunus — Juozapas, žentas Walter Simonas.

Laid. dir. L. Ežerskis, Tel. YARDS 1278.

Ruošia Idomų Koncertą — Naujų Dainų Vakara

Išpildys ir Lietuvos koncertų programą

Sekmadienį, spalio 2-ą dieną, įvyks labai idomus parengimas, į kurį daugelis chigagiečių jau ruošiasi atsilankyti ir yra pušėtinai susidomėję jo programą.

Tai bus neseniai iš Lietuvos parvykusio "Pirmyn" choro pirmas muzikalis parengimas koncertas — po stigrizmo iš anos pusės vandenyno.

Jo programą bus ypatingas. Choras, po vadovybės p. Steponavičiaus, išpildys kaip ir du koncertus: Pirmasis bus lygiai toks pat koncertas, kokį Pirmyn Choras pildė važinėdamas po Lietuvą, o antra dalis — tai naujųjų iš Lietuvos parsižvėžtų dainų programą.

Programai ruošiasi ne vien choras, bet ir choro solistai jaunuoliai Viktoras Benderis, Onūks Skėveritė, Al. Brazis, Jonas Rukštala, A. Galdikaitė, S. Rimkaitė, Andrius Norbutas ir kiti.

Bilietai koncertui yra po 50 centų. Juos bus galima gauti prie Sokolų salės, 2343 South Kedzie, kur šis pirmas rudens sezono muzikalis parengimas įvyks. —R.

Kur Galima Gauti Bilietus Kazio Barono Bankietui

(Bankietą rengia savo sergančio senio namo, veikėjo ir "N." redakcijos nario K. Barono pagerbimui Roselando Seeno Mylėtojų Raitėlis ir draugų būrelis. Jis įvyks spalio 9 d. Stanicko salėje, Roselando.)

Bilietus galima gauti pas renginio komiteto narius ir pas kitus žemiau suimintus asmenis. Galima užsakyti duoti ir telefonu:

ROSELAND

J. Šinikis, 10225 Perry ave.; Pull. 5968.

A. Narbutas, 1033 W. 103th St.

B. Gailevičia, 57 W. 112th; Pull. 4554.

B. Ludkevičia, 134 E. 110th; Com. 1185.

K. Pažarskis, 31 E. 101 St.; Pull. 8559.

J. Pučkoriū, 10049 Perry ave.; Pull. 6893.

P. Kučinskis, 45 E. 98th St.

S. Dambrauskas, 56 E. 101 St.

S. Dilius, 10752 Prairie Ave. ir pas Ratelio narius.

MARQUETTE PARK

J. Grybas, 6923 Artesian Ave. REP. 1598.

BRIGHTON PARK

K. Stephens, 4142 Archer Avenue, LAFayette 7572.

Vaidžūnais, 4134 S. Mozart, LAFayette 4139.

GARFIELD PARK

J. Kučinskis, 3857 Polk St., NEVada 2061.

CICERO

Mr. ir Mrs. Stupar, 227 S. Cicero Ave., Austin 7971

Viktorija Develkis, A. Vilius, 1646 N. Bell Ave. J. Asila, 1833 Evergreen Ave.

P. Page, 6116 S. Carpenter, WENTworth 6693.

BRIDGEPORT

Mr. ir Mrs. Giedraičiai, 3227 Emerald Ave., VICTory 2837.

S. Valančius, 5702 S. Emerald Ave. NORmal 0959.

Mr. ir Mrs. Pukis, 7046 Edciff Ave., HYDe Park 3440.

CLASSIFIED ADS.

AUTOS-TRUCKS-MISCELLAN.

Automobilai ir Trokai—Bendrai

NEREIKIA IMOKESNIO—30 MĖNESIŲ ISMOKETI. Visiškas peržiūrėjimas, malevolijoms body, fenderio darbas, baterės, radijo ir prietaisų. Frelmo, asu sušpinimas. Visas nuo viršaus iki apačios. 15 metų patirtimas, mūsų garantija. Ašdara vakarais, sekm. Apkaldavimas, towing dydai. Taisyd. pilnas padirbinimas naujų ir varčių kary. Be imokėjimo pinigų. 2509 MILWAUKEE AV. Belmont 4844.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO. Penteris ir popierotojas iš vidaus, iš lauko ir storuose, 10 metų patyręs, darbas užkrintas. Chicago ir priemiesčiuose apkalnavimas dykai. J. AUGAITIS, 1608 S. 50th Ave., Cicero, CIC. 2633

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKIA Fibre Flower dirbėjų, patyrusių namų darbams. Nu-Dell Manuf. Co., 430 W. Erie St. 4 aukš.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

BLAIVUS ir TEISINGAS vyras už bartenderį arba ir groc-buconerį. J. F. Bore, 1737 So. Union Ave., Chicago, Ill.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

Kambarių del vaikino, šviesus, apšildomas, 2 augštai, su valgiu ar be. Mrs. Pazer, 4445 So. Washenaw Ave.

FOR RENT—IN GENERAL

Rendai—Bendrai

3½ kambarių flatas, karštu vandeniui apšildomas, maudynė ir visi parankumai. Geras del vyrų ar ženotos poros. 1818 S. Halsted St.

BUSINESS CHANCES

Pardavimui Bizniai

PARDAVIMUI tavernas, gyvenamieji kambariai užpakaly. Biznis gerai išsidirbs. 1932 W. 63rd St. Prospect 2274.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė Pardavimui

PARSUDUODA buclinė ir grosernė. Moderniškai įrengimai. Elektrinė refrigeracija. Parsiduoda pigiai arba mainysiu į mažą namą. 246 S. 13 Ave., Maywood, Ill.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė Pardavimui

SAVININKAS TURI atsipalaiduoti tuojau. 6 kambarių plytinis bungalow, modernas. Skirtingas bargas. Lengvų terminai. HOLC finansai. 6019 So. Richmond St. Kreiptis S. Freedman 139 N. Clark. Dearborn 8428.

Kainos kyla. Pirk šį naują geltoną plytinį 24x4 kambarių apartamentą ir 2 krautuves. Garas, refrigeracija. Renda \$11,290. Kaina tikai \$30,000. Liberalus terminai. FIRST STATE MORTGAGE CO. 4752 Fullerton Capitol 3020

Savininkas parduoda anglišką 6 kambarių rezidenciją, tikiai 2.2 a. senumo. Pilnai įrengta, aliejinis šildytuvus, automatiškas vandens šildytuvai, 1½ maudynės, uždaryti porčiai pusryčių valgiti, 2 karų garažas. Nebrangiai. 2349 North Rutherford. Merrimac 8758.

MARQUETTE PARKE — kainavo \$8700—dabar už \$4300—parsiuduoda 5 kamb. beveik naujas murinis bungalow. Randasi ant 70-tos netoli Western Ave. Kas norite pigiai pirkti arba ka nors turite mainyti, kreipkitės pas C. P. SUROMSKIS 2502 W. 69 St. Tel. Grovehill 0306

PARDAVIMUI

2jų aukštų kampinis namas. Karštu vandeniu šildomas. Ažuolo trimingai. Lotas. 50x125. Artį Marquette Road. Kaina \$4750. Dalis įmokėt, o likusius lengvais išmokėjimais. Ir šiaip kitų bargenų. PIRKITE DABAR!!

Z. S. MICKEVIC & CO., 6816 So. Western Avenue Hemlock 0800.

ARTI MARQUETTE PARKU 6 kambarių didelis bungalow, 30 pėdų lotas, karšto vandens šildymas \$625 pinigais ir \$45 į menses, įskaitant 5% palukanų.

DVIEJU apartamentų plytinis 6 ir 6 kambariai, bungalow stogas, garu šildymas, 33 pėdų lotas. \$850 pinigais, \$61.20 į mėnesį šaukit Mr. REIMER.

F. H. HALVERSON CO., 3145 West 63rd St.

Pamėtė Bomba Tarpduryj

Nežinomi piktadarai numetė bombą į tarpduri adresus, 2529 N. Pulaski avenue. Ji su daužė duris ir visus namo lankus. Ten ofisą turi American Neon Service Co., bendrovė.

18 APYLINKĖ

Natijenos, 1739 S. Halsted St., CANAL 8500. J. P.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė Pardavimui

PARDAVIMUI murinis 3 pragyvenimų 2 po 5 ir 4 kambariai. \$3,000 cash, kitus ant mortigčių, savininkas 4436 S. California Ave.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

80 akrų geros žemės 1½ mylios Elcho—be budinkų, 1 mylia ežero rezorai, dalis dirbama—½ kainos; \$850.00 pinigais. Savininkas Box 464, Dolton, Ill.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

ISPARDUODAME BŪRŲ FIKČIUS 1938, visokio didžio au Coil Bakais ir sinkom. Taipgi štur fikčerus del bile kurio biznio įskaitant svarstyklės, registruis ir kės baksius. Cash arba ant imokėjimo. Pamatykite mus pirm negu pirkite kitur.

S. E. SOSTHEIM & SONS 1915 SO. STATE STREET CALumet 5269.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trokai Pardavimui

ATEIK į didžiausią naujų ir atinų automobilių išpardavimą— tokį, kokio Chicago nėra bet kada mačiusi pas—

COOK COUNTY FINANCE COMPANY

ties 1340 West 63rd St.

Virs 300 naujų ir vartotų karu bus parduodama tiesiog publika. Jūs galite nusipirkti tikrai 1938 metų karą už tik \$395 ir 1937 karą už tik \$295. Ne daugiau. Taipgi senesnių modelių karai už taip pigiai kaip \$35.

Nepirkite naujo ar vartoto karo to, kol nebusi matę mūsų parodos kambarius. Mes užtikriname, kad sutapatysime jums šimtus dolerių.

Visi karai turi mūsų 90 dienų garantiją ir 10 važinėjimo bandymą. Jūs nereikia ir grynų pinigų, mes priimsime jus šefai kaip rankpinigius, o jūs galite pasiimti dviem metams išimokėti.

Nesvarbu kur gyvenit, nepraleisk nuostabios progos.

Atdara kas vakarą iki 9:30 P. M. ir visą dieną sekmadienį.

COOK COUNTY FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street ties Loomis.

DAUGYBĖ VARTOTŲ KARŲ

BUICK & PONTIAC

MILDA AUTO SALES

806 West 31st Street Telefonas VICTORY 1696

BUSINESS SERVICE

Biznio Patarnavimas

Tel. Victory 4965.

STOGDENGYSTĖ IR BLEKOS DABAR!

35 metai bizny, turi pilną apdraudą už darbus. Lengvys išmokėjimai jei norite.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET MSE CO.

3216 So. Halsted Street.

COAL—WOOD—OIL

Anglys—Malkos—Aliejus

Kainos Numazintos—ANGLYS

EGG\$6.00

NUT\$6.00

BIG LUMP\$6.00

MINE RUN\$5.75

SCREENINGS\$5.00

PIRKIT DABAR! — SAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ

PRISTATYMAS MIESTE IR PRIEMIESČIUOSE.

Tel. ARDMORE 6975

Gaukit naudos maksimumą iš aliejinio pečaus, "Arrow Stovai" yra geras kuro aliejus. Svarus, be-smarvės, ekonomiškas. Greitas pristatymas visur. Telefonas Vincennes 4300.

JEI TURIT KĄ PARDUOT

PAGARSINKIT NAUJIENOSE

JEI IESKOT BARGENŲ

SKAITYKIT NAUJIENAS

NELAUKIT ILGAI

Pašaukit mus tuojau.

CANAL 8500

Apgarsinimų kainos priimamos. Už pakartojimus gausi nuolaida.

JUOZAPAS KVIETKAUSKAS

Persikyrė su šiuo pasauliu rugs. 23 d., 9:00 val. ryto, 1938 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Raseinių apskr., Krazių parap., Šventragių kaime.

Amerikoj išgyveno 28 m.

Paliko dideliam nuliudime moterį Antaniną, po tėvais Kulišauskaitę, 2 sunus Antaną ir Vincentą, broli Jurgį, 2 pusbrolius Stanislovą ir Aleksandrą Kvietkauskus, jų šeimynas ir daug kitų giminių, o Liet. 2 brolius Francisuką ir Adomą ir jų šeimynas.

Kunas pašarvotas randasi 4533 So. Hermitage Avenue.

Laid. įvyks antradienį, rugs. 27 d., 8:00 val. ryto iš namų į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Juozapo Kviekausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame, Moteris, sunai, broli ir kitos giminės.

Laid. dir. F. Eudelkis, tel. Yards 1741.

HELEN DOOLAN

WASHINGTONAS ATMETĖ CHICAGOS POŽEMINIŲ TRAUKINIŲ (SUBWAY) PLANĄ

Duos Pinigų Statybai, Jeigu Miestas Sutiks Vykinti PWA Inžinierių Planą

Žemiau paduotą žinių parašius, iš Washingtono atėjo kitas pranešimas, kad Chicago "subway" gal ir galės gauti.

PWA administracijos paskirta keturių inžinierių komisija surado, kad Chicago inžinierių pagamintas planas yra netikęs, ir padarė visą eilę savo rekomendacijų ir pakeitimų.

Chicago galės gauti pinigų iš PWA "subway" kasimui, jeigu sutiks vykinti projektą, kurį tie keturi inžinieriai pagamino. Jų planas yra daug platesnis ir suteiktų požeminių traukinių patarnavimą didesniai gyventojų skaičiui, negu miesto planas.

Washingtono žiniomis, Chicago požeminių kelių projektas atpuolė. Mėras Kelly buvo sugalvojęs praveisti tris trumpus kelių vidurmiesty, kuriais galėtų naudotis gatvėkarių ir elevatorių linijos. Tuo tikslu iš P. W. A. administracijos buvo prašoma paskirti \$14,328,000. Pats miestas būtų pridėjęs \$17,512,000. Miestas gali ir būtų gavęs pinigų, nes valdžia ėmė rimtai svarstyti suteikimą paramos ir tuo tikslu prisiuntė į Chicago savo inžinierius peržiūrėti tų kelių planus. Inžinieriai peržiūrėjo ir rado, kad planas kelių yra neužtektingas Chicago ir nevykusiškai paruoštas, neatsakantis miesto reikalams.

Nori Planus Pakeisti.

Inžinierių nuomone, tuos planus reikėtų pagrindiniai pakeisti.

Nors mėras Kelly prieš kelis mėnesius tikrino PWA viršininkams, kad visuomenės aptarnavimo įmonės (elektra, gasas ir telefonas) iškeltų iš savo lėšomis, tačiau jis neturi jokių kontraktų tarp miesto ir kompanijų paremti savo tvirtinimą.

Pirmąsias požeminių kelių statyba, miestas turi priduoti P. W. A. išnuomavimo sutartis su gatvėkariais ir elevatoriais. Bet tokių sutarčių

miestas negali gauti, nes abi linijos yra receiverių rankose ir tokių sutarčių negali daryti.

Kad gauti paramą, mėras Kelly turi įrodyti P. W. A. viršininkams, kad požeminiai keliai bus arti baigimo liepos 1 d., 1940. Bet to negalima padaryti, nes New Yorko patyrimai įrodė, kad požeminių kelių negalima praveisti mažiau kaip du ar tris metus.

Tikimasi, kad apie sumukimą plano bus paskelbta dar šią savaitę, nes jis nevykusiškai paruoštas.

N. Y. Gauna Ką Prašo.

Chicago turėjo gerą progą gauti pinigų, bet dėl politikierių nesugabumo jų negauna. New Yorko mėras La Guardia veik visuomenę gauna ką prašo, nes jo planai buna rūpestingai paruošti taip, kad juos galima įvykinti į paskirtą laiką.

Mėro Kelly planu buvo projektuojama praveisti tris požeminius kelių, vieną State gatvė, nuo II gatvės, kitą Washington gatvė nuo tunelio po upe iki Grant parko, trečią—Jackson bulvaru, nuo Van Buren gt. tunelio iki Grant Parko. Bet dągi nepasirūpinta tuos kelių tinkamai sujungti.

—B.

Tikras Lietuviškas Robaksas

L. Jaunimo Kultūros Rėmėjas rengia šokių spalio 23 dieną Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd s'reet. Šokiai bus tikri lietuviški, kitaip sakant, bus tikras lietuviškas "robaksas". Kaip žinote, jie jau turi choro, kuris padainuos kelias daineles. Prie to dar ir sekstetas žada padainuoti.

Kas atsilanko jų parengimuose, niekas nesigali. Tai ir jus pamėginkite atsilankyti. Pamatysite kaip smagiai galima laikas praleisti su tikrais lietuvišku jaunimu.

— Bilių tetirpinas.

Gelžkelių Darbininkai Nori Streiko

Šiandien žada paskelbti galutinus balsavimų rezultatus

Neoficialės žinios iš gelžkelių unijų sako, kad didelė didžiūma 900 Amerikos gelžkelių darbininkų pritarė streikui. Neseniai tie darbininkai šaukė, šėrus atsiėmė ir davė balsavo, ar priimti 15% algų radėjui \$10.

numušimą ar išeiti streikuoti. Tikri balsavimų rezultatai nežinomi, bet jau išanksto matyti, kad darbininkai nori streikuoti. Galutini balsavimų rezultatai bus paskelbti šią dieną po pietų.

63-čios gatvės gatvėkarių jaunūlis Arthur Anderson, 307 North Michigan, rado \$10,000 veršės šėrų. Moteriškė Mrs. Frances Ward atsiėmė ir davė balsavo, ar priimti 15% algų radėjui \$10.

Pavogė \$600 Nuo Lietuvio Antano Valinčiaus

Užpuolė du ginkluoti piktadariai.

CICERO. — Cicerietis Antanas Valinčius pereitos savaitės pabaigoj prarado \$600 piktadariams.

Jį užpuolė du apyjauniai,

revolveriais apsiginklavę piktadariai.

Abu buvo automobilių. Pamatę A. Valinčių važiuojantį automobiliu ir, matyt, žinodami, kad jis su savim turi didelę sumą pinigų, piktadariai privarė jo mašiną prie šaligatvio ir pinigus atėmė.

Tai įvyko prie 19-tos ir Cicero avenue, Cicero.

A. Valinčius (Valintis) užlaiko alinę Ciceroj adresu 1600 So. Cicero avenue.

Automobilių Nelaimės

● Evangelical ligoninėj mirė 21 metų jaunuolis Thomas Reid, 5146 South Halsted st. Automobilis jį suvažinėjo ir sunkiai sužeidė prie 47th ir Sangamon gatvių.

● St. Anne's ligoninėj mirė automobilio sužeista 44 metų moteriškė Louise Tessitor, nuo 1231 So. California avenue. Nelaimė įvyko prie Kilbourn ir Division s'reet, velionei einant iš darbo.

● Prie Pulaski ir Archer avenue kryžkelės Indiana Harbor Belt Line traukinys sudaužė automobilį. Sunkiai sužeidė 62 metų Mrs. Lottie Kedzeys, nuo 6040 So. Kildare avenue. Jos vyras, kuris automobilį valdė, išliko sveikas. Moteriškei buvo nulaužtas sprandas. Ji guli University ligoninėj.

Didžiulė Čekų ir Slovakų Demonstracija Chicagoj

Dalybavo apie 80,000 žmonių.

Čekoslovakija dabar žino, kad ji turi labai daug draugų Chicagoj.

Vakar Stadiume, prie Madison ir Wood, įvyko čekų ir slovakių organizacijų sušauktas masinis mitingas. Kiek žmonių ten buvo, tegalima buvo spėti. Viduj buvo apie 30,000. Lauke — mažiausiai 50,000, nes buvo tiek tiršta žmonių, kad visas susisiekimas per keturis kvartalus į visas puses nuo stadiono, buvo sutrukdytas.

Tai buvo didžiulioj čekai ir slovakai, bet buvo ir daug svetimačių, Čekoslovakijos draugų.

Visi jie sudėjo apie \$50,000 aukomis ir priėmė eilę rezoliucijų, kurias išsiuntinėjo iš mitingo prezidentui Rooseveltui, Benešui, Cordell Hull'ui ir Čekoslovakijos naujam premjerui Syrovky.

Upas buvo pakilęs. Kalbėtojams ištarus žodžius "demokratija" ar "ginsim" publika kėlė ovacijas. Triukšmingai priėmė miesto teisėją John Gutnecht, kuris irgi buvo vienas kalbėtojų. Priežastis ovacijų tai teisėjo Gutnecht kilmė — jo tėvai buvo vokiečiai. Vokiečiai ateina pas čekus juos ginti nuo saviškių! Tas į publiką veikė.

Mitinge delegaciją turėjo ir lietuviai, o Amerikos Lietuvių Kongresas atsiuntė sveikinimo telegramą.

Surinkti pinigai bus pasiųsti Čekoslovakijon.

— Buves.

Nauja Autobusų Linija

Vakar Chicagoj pradėjo operuoti nauja autobusų linija, tarp Chicago "loop" ir Lansing, Ill. priemiesčio.

Busai išeis kas valandą ir sustos Calumet City mieste, Dal'ono ir Riverside.

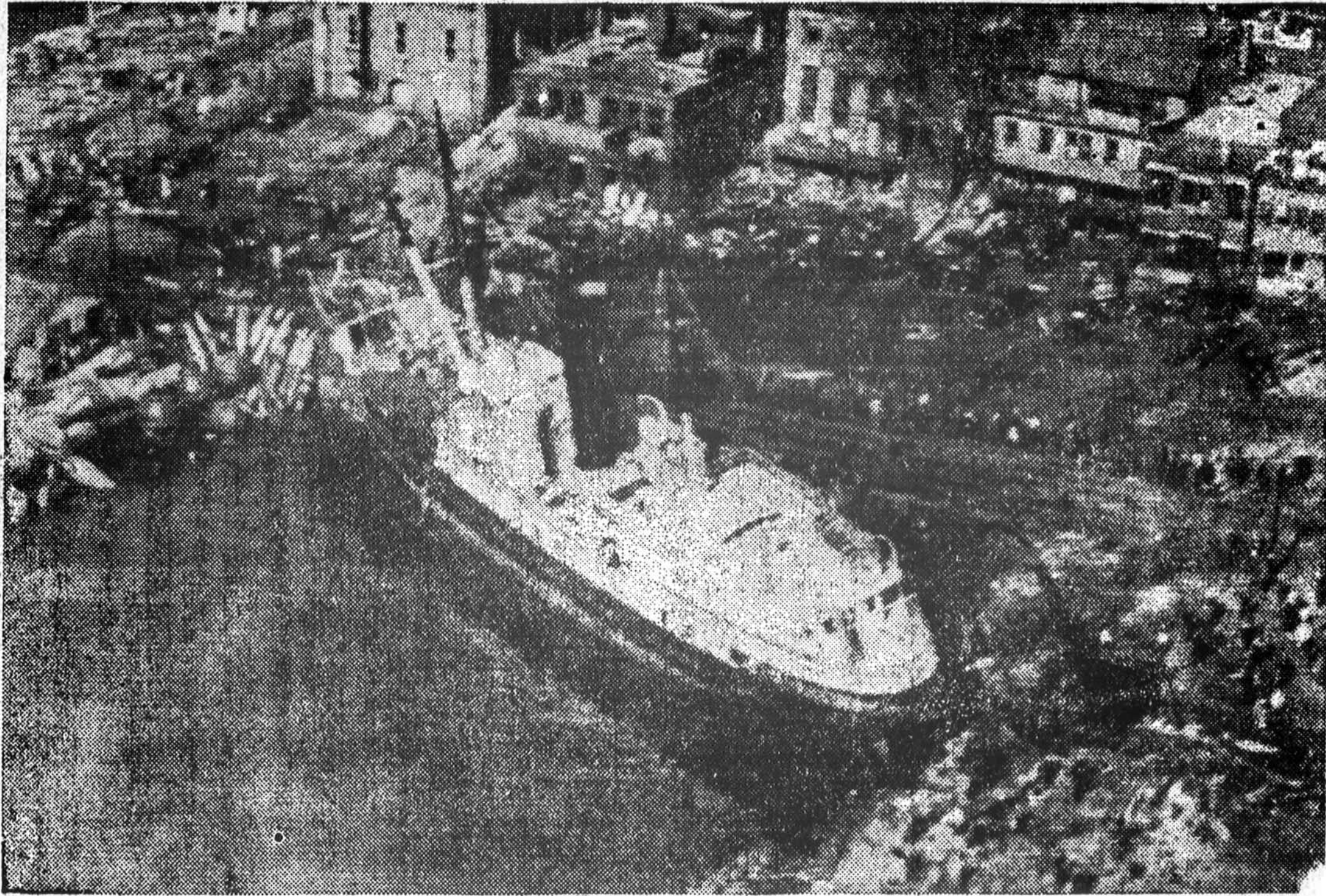
Pavirto Ir Užsimušė

43 metų bridgeportietis Andrew Mikonsuk, 4135 South Rockwell avenue, pasimirė apskričio ligoninėj. Eidamas šaligatviu jis paslydo ir pavirto ties 1140 South Canal s'reet. Persiskėlė galvą.

Naujienu-Acme Radiophoto

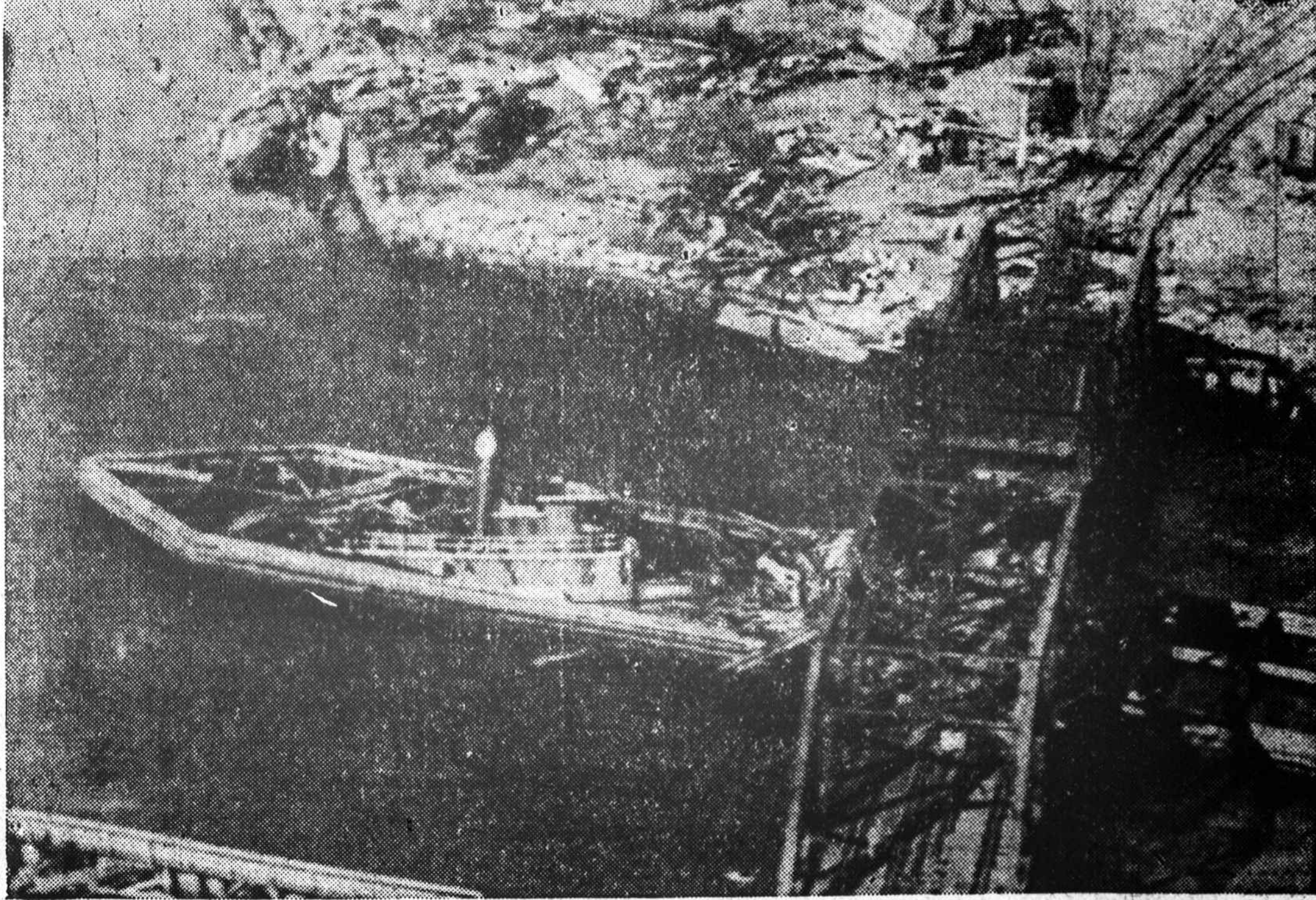
SUDETUOSE — Burys Čekoslovakijos kareivių paroliuoja sudetų miesto Reichenbergo gatvės. Tenai vakar vokiečiai, pabėgę Vokietijon ir suorganizavę "Savanorių Korpusą", užpuolė muitinę ir kelis žmones sunkiai sužeidė. Čekoslovakijos kareiviams pasisekė puolikus atremti. Hitleris tuo tarpu skelbia, kad Čekoslovakija "puola Vokietiją."

New Londonas, Conn., po vėsulo. Laivas viduryj paveikslu buvo vėjo ir didžiulių vilnių užmestas iš vandens ant sausumos.

Pro Naują Angliją praužęs vėsulas nevien sugriovė daug triobėsių, bet užmušė apie 500 žmonių. Prie katastrofos prisidėjo ir gaisrai. Paveikslas parodo New London, Conn., vaizdą po skaudžios gamtos nelaimės.

Naujienu-Acme Telephoto

Keistas Naujos Anglijos vėsulo šposas. Vėjas ir vilnys iš vandens iškėlė paveikslą laivą ir įmėtė jį į tilto sparną. Tai įvyko prie Providence, Rhode Island valstijoj, kuri bene daugiausiai nukentėjo nuo nelaimės.